

LUETTELO PUOLUEKOKOUKSEN ÄÄNIOIKEUTETUISTA EDUSTAJISTA

Helsingin piiri

Allen, Tuovi
Bryggare, Arto
Burman, Pauli
Haatainen, Tuula
Hertzberg, Päivi
Hietanen, Eija
Hiltunen, Rakel
Häsä, Esko
Kairamo, Aimo

Kalima, Kai
Kiuru, Sakari
Maja, Titta
Morri, Pekka
Paasilinna, Petra
Paasilinna, Reino
Pajamäki, Osku
Pennonen, Oiva
Piimies, Kari

Salo, Arvo
Stam, Arno
Taipale, Ilkka
Tuomioja, Erkki
Tuomisto, Tero
Vartiainen, Juhana
Vehviläinen,
Sirkka-Liisa

Uudenmaan piiri

Aho, Hanne
Ahola, Timo
Alava, Ilkka
Alen, Kalevi
Anttila, Sari
Boström, Marianne
Forsström,
Pirjo-Leena
Hatakka, Erkki
Heikkinen, Sinikka
Heinänen, Pia
Ihalainen, Tiia
Jämsen, Tuula
Järvinen, Aarno
Järvinen, Kimmo

Kalliomäki, Antti
Kautto, Tarja
Ketola, Eino
Kiljunen, Kimmo
Koivunen, Karl
Kuusisto, Merja
Kähärä, Juha
Kähärä, Sirkka-Liisa
Lackman, Taina
Liimatainen, Markku
Luhtanen, Leena
Mauriala, Vesa
Moilanen,
Marja-Leena
Nousiainen, Hilka

Paakkinen, Pertti
Penttilä, Hannu
Pokki, Simo
Puurula, Arja
Rahkonen, Susanna
Saari, Tarja
Savolainen, Kerttu
Seger, Ari
Simpanen, Veikko
Sistonen, Markku
Tukiainen, Matti
Uhlenius, Jani
Vaniala, Markku
Ylinen, Erkki

Varsinais-Suomen piiri

Ahonen, Risto
Allen, Antti
Ansamaa, Seppo
Breilin, Reino
Heinonen, Esko
Hellsten, Jorma

Holm, Harri
Järviö, Jarmo
Kanko, Anja
Keto-oja, Risto
Koikkalainen, Leena
Kotaviita, Aulis

Laaksonen, Ilkka
Lahoniitty, Armas
Lahti, Helena
Mikkola, Jukka
Nieminen, Miila
Paasio, Kirsti

Paloheimo, Heikki
Puisto, Virpa
Rasi, Pirkko
Rosenlöf, Jarmo

Rönholm, Mikko
Saarinen, Arto
Sedig, Mikko
Sorsa, Leila

Sulonen, Raimo
Vikman, Kaarina
Virtanen, Liisa

Satakunnan piiri

Forsten, Pentti
Heino, Heikki
Holmala, Harri
Hämäläinen, Merja
Kalliola, Pentti
Karlsson, Leena
Kaukovaara, Uolevi
Korpela, Arvo
Kuismin, Hannu
Leino, Eeva-Maija

Madekivi, Kari
Mäenpää, Markku
Mäkinen, Sisko
Nurmi, Veikko
Pitkälä, Esa
Rajala, Pertti
Rantanen, Mikko
Roos, Timo
Salminen, Lea
Salo, Eero

Tarkkanen, Seppo
Tiainen-Anttila, Kaija
Tiitinen, Juhani
Toivola, Tellervo
Veijonaho, Soili
Vuolanne, Antti
Wahlman, Esa
Wessman, Ilona
Willberg, Kirsti

Etelä-Hämeen piiri

Aho, Ritva
Filatov, Tarja
Hautamäki, Maria
Hellsten, Tapani
Hyytiä, Kari
Höök, Jorma
Juurola, Ulla
Kanerva, Jouko
Kauranen, Aarne

Kollin, Aulis
Koskinen, Johannes
Laurila, Irma
Lehto, Elina
Leino, Merja
Luttinen, Matti
Luttinen, Tapio
Masalin, Kari
Mäkelä, Jouni

Mäkinen, Eero
Salmijärvi,
Sirkka-Liisa
Salo, Hannu
Soppi, Heikki
Tolvanen, Kirsti
Uhlgren, Liisa
Vierumäki, Heikki
Ylä-Pietilä, Anu

Pirkanmaan piiri

Aho, Erkki
Anolin, Mirja
Gustafsson, Jukka
Huusari, Raimo
Huuska, Veikko
Johansson, Terttu
Järvenmäki, Väinö
Järvinen, Jussi
Järvinen, Raimo
Kaarne, Isto
Lehtinen, Raimo
Lehtinen, Vilho

Lehto, Risto
Leino, Jukka
Luokkala, Paavo
Lähteinen, Marketta
Länsiö, Matti
Marjamäki, Olli
Mellin, Pekka
Ojala, Arja
Pietilä, Miia
Rantanen, Jarmo
Ruoholahti, Pauli
Rönni, Tero

Salminen, Seppo
Salo, Arja
Sipilä, Arvo
Sivunen, Pentti
Sänkiahho, Risto
Timonen, Pertti
Tuominen, Hilikka
Vesasto-Aro, Irja
Vettenranta, Matti
Virtanen, Veli-Pekka
Virtanen, Kari

Kymen piiri

Aarrevuo, Jonna
Aattela, Kalervo
Ahlqvist, Marja-Liisa
Haavisto, Kristiina
Hanski, Maili
Helminen, Harri
Heltimoinen, Ilpo
Häkkinen, Risto
Ilen, Tauno
Karppinen, Titta
Kasurinen, Outi
Kiljunen, Anneli
Kinnunen, Teuvo
Koivula, Juha

Koski, Valto
Kotola, Sirkka
Lautamies, Veli-Matti
Lehtinen, Esa
Lehtinen, Ilona
Luukkanen, Heikki
Mynttinen, Rauni
Myyryläinen, Hannu
Mäkelä, Taito
Nukarinen, Pentti
Nyberg, Jukka
Piispa, Lauri
Rantala, Tuija

Rinkinen, Pirkko
Ruotsalainen, Pekka
Salminen,
Leena Riitta
Salminen, Vesa
Suominen, Raimo
Tiainen, Juha
Tuukkanen, Kaarina
Ulmanen, Marja
Vainikka, Marja-Liisa
Veijola, Jorma
Virolainen, Veikko
Yläkäs, Veikko

Mikkelin piiri

Anttila, Katja
Haatainen, Airi
Juuti, Pirkko
Kaksonen, Virpi
Karvinen, Kaija
Kurki, Simo

Kähärä, Pirjo
Lahikainen, Erja
Lehkonen, Raine
Orrainen, Unto
Pasanen, Virve
Ruokoselkä, Liisa

Seppälä, Arto
Tammisuo, Jukka
Tapanainen, Pekka
Törrönen, Eino
Viitamies, Janne

Kuopion piiri

Aallosvirta, Vesa
Hentelä, Pirjo
Hentunen, Mika
Hosia, Marjukka

Kokki, Hannu
Peiponen, Irma
Riikonen, Tuula

Rissanen, Osmo
Ruotsalainen, Jorma
Suvanto, Johanna

Pohjois-Karjalan piiri

Bau, Pauli
Holopainen, Jorma
Horttanainen, Jari
Kauppinen, Marja-Leena
Keinänen, Osmo
Kähkönen, Lauri
Lemettinen, Reijo

Loijas, Hannu
Mikkonen, Matti
Mononen, Markku
Muikku, Ossi
Paajanen, Sari
Parkkinen, Tuula
Pennanen, Olavi

Shakir, Ayla
Tahvanainen, Sakari
Tuononen, Virpi
Turunen, Seija
Törnqvist, Solja
Vatanen, Ensio
Vuorenpää, Seija

Keski-Suomen piiri

Ahola, Jorma
Hacklin, Iris
Harju, Juhani
Honkonen, Lauri
Huovinen, Susanna
Jakonen, Raimo
Kaistinen, Juha
Konola, Juhani

Koskinen, Veijo
Kuorttinen, Raija
Kylmänen, Hannu
Levänen, Marja
Linna, Sisko
Mantila, Mirja
Pirttinen, Jukka
Puro, Markku

Rantamäki, Esko
Ruusu, Pertti
Sahi, Pentti
Salo, Pertti
Solatie, Aino
Toikkanen, Taina
Tuupainen, Kauko

Vaasan piiri

Boren, Mikko
Harsunen, Raimo
Jokela, Esko
Kannelmaa, Matti
Koivisto, Kari
Korpimäki,
Marja-Leena

Kumpula, Miapetra
Lamminmäki, Heikki
Lehtola, Riitta
Luukkainen, Oiva
Mäntysaari, Jussi

Pikkarainen-Haa-
pasaari, Jaana
Riihimäki, Tuomo
Saunamäki, Juhani
Sumula-Moisio, Tuula
Tastula, Antero
Wallin, Harry

Oulun piiri

Aho, Virpi
Huotari, Tellervo
Ilkka, Kalevi
Karjalainen, Ilpo
Kemi, Ulla-Maija

Kinnunen, Rauni
Koiso-Kanttila, Jouni
Kortetjärvi, Urpo
Löytynoja, Alpo
Nenonen, Kari

Nuutinen, Pekka
Piikivi, Leena
Piirainen, Raimo
Tolonen, Pekka

Lapin piiri

Alamommo, Jaakko
Ikonen, Seppo
Kontio, Kauko
Lehtimäki, Raija

Meriläinen, Eino
Murto, Kaarina
Määttä, Kaarina

Näätasaari, Esko
Rieppula, Esko
Väisänen, Asta

FSA - RTL

Almqvist, Fredrik
Dahlqvist, Bengt
Donner, Christer
Eklöv, Gudrun
Forne, Ingmar

Friman, Robert
Fröberg, Robin
Lahti, Viveca
Lindfors, Sixten

Lintuluoto, Seppo
Sjölund, Richard
Tallqvist, Inger
Wennerström, Carl

Liite 2

PUOLUEKOKOUKSEN KULUESSA TAPAHTUNEET EDUSTAJAMUUTOKSET

Kalevi Haapala	Varsinais-Suomi	(Jukka Mikkola)
Seppo Lehtinen	Varsinais-Suomi	(Armas Lahoniitty)
Antti Hulmi	Varsinais-Suomi	(Mikko Rönnholm)
Armas Lahoniitty	Varsinais-Suomi	(Seppo Lehtinen)
Jukka Mikkola	Varsinais-Suomi	(Kalevi Haapala)
Kalevi Haapala	Varsinais-Suomi	(Virpa Puisto)
Pertti Koistinen	Uudenmaan piiri	(Kimmo Järvinen)
Leena Ruusunen	Uudenmaan piiri	(Ari Seger)
Britta Lindblom-Piimies	FSA-RTL	(Viveca Lahti)
Risto Kenttä	Oulun piiri	(Kari Nenonen)
Kalevi Rajala	Etelä-Hämeen piiri	(Elina Lehto)

Liite 3

PUOLUEKOKOUKSEN PUHE- JA ESITYSOIKEUTETUT OSANOTTAJAT

Puoluehallitus

Paavo Lipponen
Antero Kekkonen
Liisa Jaakonsaari
Markku Hyvärinen
Antti Kalliomäki
Elina Lehto
Tarja Filatov
Reijo Laitinen
Jouni Backman
Lasse Eskonen
Leena Koikkalainen
Juha Nummela
Matti Puhakka
Sinikka Näätsaari
Lauri Metsämäki

Muut

Lasse Lehti, tilintarkastajien puheenjohtaja
Pertti Paasio, eduskuntaryhmän puheenjohtaja
Saara-Maria Paakkinen, ESP

PUOLUEKOKOUKSEN LÄSNÄOLO- JA PUHEOIKEUTETUT OSANOTTAJAT

Puoluevaltuuston puheenjohtajat

Pertti Paasio
Helena Rissanen
Hannu Myyryläinen

Piirijärjestöjen edustajat

Riitta Lindblom-Piimies, FSA
Risto Koivisto, Pirkanmaa
Antti Koskinen, Satakunta
Esko Kujala, Vaasa

Simo Salmelin, Keski-Suomi
Matti Turkia, Mikkeli
Erkki Vuorenmaa, Uusimaa

Sisarjärjestöjen edustajat

Sosialidemokraattiset Naiset
Nuorten Kotkain Keskusliitto
Sosialidemokraattiset Nuoret
Sosialidemokraattiset Opiskelijat

Sinikka Näätsaari
Tiina Nurmi
Pasi Ylitalo
Sanna Vallinen

Eduskuntaryhmä

Markus Aaltonen
Mikko Elo
Klaus Hellberg
Sinikka Hurskainen
Tuulikki Hämäläinen
Ilkka Joenpalo
Reijo Kallio
Tapio Karjalainen
Marjaana Koskinen
Risto Kuisma
Jorma Kukkonen
Esa Lahtela
Reijo Lindroos
Matti Louekoski
Raimo Mähönen
Mats Nyby
Reino Ojala
Kalevi Olin
Erkki Partanen

Pirkko Peltomo
Markku Pohjola
Tuija Pohjola
Riitta Prusti
Kari Rajamäki
Jorma Rantanen
Maija Rask
Heikki Rinne
Jukka Roos
Matti Saarinen
Jouko Skinnari
Säde Tahvanainen
Marja-Liisa Tykkyläinen
Kerttu Törnqvist
Marjatta Vehkaoja
Piia Viitanen
Marja-Leena Viljamaa
Matti Vähänäkki

Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen valtuuskunta Euroopan parlamentissa

Ulpu Iivari
Mikko Rönnholm

Riitta Myller

Valtioneuvoston jäseninä olevat puolueen edustajat

Arja Alho
Jouni Backman
Tarja Halonen

Antti Kalliomäki
Paavo Lipponen
Sinikka Mönkkäre

Valtuutetut toimitsijat

Maunu Ihalainen
Markku J. Jääskeläinen
Matti Linnanahde

Paula Pannanne
Tero Shemeikka
Seppo Ylinen

Piirijärjestöjen toiminnanjohtajat

Heli Santala, Helsinki
Esko Berg, Uusimaa
Ilkka Kero, Varsinais-Suomi
Pekka Ovaska, Satakunta
Raimo Turunen, Etelä-Häme
Harri Sandell, Pirkanmaa
Ossi Roininen, Kymi
Voitto Lyytikäinen, Mikkeli

Eero Hoffren, Kuopio
Reijo Jeskanen, Pohjois-Karjala
Jari Blom, Keski-Suomi
Aarne Heikkilä, Vaasa
Jyrki Pohjola, Oulu
Seppo Nordström, Lappi
Stefan Sjöberg, FSA/RTL

Puoluelehden päätoimittajat

Jukka Halonen
Alf-Erik Helsing
Risto Kenttä
Pekka Kivioja
Markku Lahikainen
Juha Peltonen
Paula Siltari
Ulla Turkki
Antti Vuorenrinne

Demari
Arbetsblad
Pohjolan Työ
Viikko Pohjois-Karjala
Vapaus
Päijätseutu/Hämeen Kansa
Keski-Suomen Viikkolehti
Uusi Aika
Turun Päivälehti

Uudet kunniajäsenet

Per-Erikk Förars
Thor Granfors
Veikko Halonen
Veikko Jylhä
Sven-Erik Järvinen
Kalle Järvinen
Kalle Kauppinen
Pentti Ketola
Jenny Kivelä
Atte Kyllönen

Aarne Laurila
Katri Lindfors
Allan Miettinen
Eila Pohjonen
Viljo. Taivalkoski
Elsa Tamminen
Paavo Tiilikainen
Väinö Turunen
Väinö Vilponiemi

Kotimaiset kutsuvieraat

Veikko Helle
Johannes Koikkalainen
Kalevi Sorsa
Lauri Ihalainen
Esa Svahljung
Mikko Viitasalo
Yrjö-Olavi Aav
Harri Heino
Teuvo Ikonen
Mikko Katajisto
Jaakko Kuusela
Esa Lahtinen
Kalevi Olin
Tauno Palmroos
Risto Salonen
Jorma Turunen
Erkki Vuorinen
Raimo Vuorinen

Suomen Ammattijärjestöjen Keskusjärjestö SAK
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
AKAVA ry.
Merita-Järjestöpankki
Kristillisten Sosialidemokraattien liitto
Eläkkeensaajien Keskusliitto ry
Kultareuna ry
Kansan Sivistysrahasto
Työväen Arkisto
Suomen Työväen Urheiluliitto TUL ry.
Osuusliike Elanto
Demari
Työväen Sivistysliitto ry.
T-Lehdistö Oy
Vakuutusyhtiö Turva

Kansainväliset kutsuvieraat

Nick Sigler
Claudia Maneina
Karl Schramek
Pavlos Zotos
Rimantas Dagys
Dag Terje Andersen
Frode Forfang
Frode Jahren
Renee Fregosi

Iso-Britannia/Labour Party
Italia/PDS
Itävalta/SPÖ
Kreikka/PASOK
Liettua/ LSDP
Norja/DNA

Ranska/Parti Socialiste

Ingela Thalen	Ruotsi/SAP
Nils-Gösta Damberg	"
Enn Kokk	Ruotsi/SAP
Wolfgang Biermann	Saksa/SPD
Vojko Venisnik	Slovenia/Zdruzena Lista
Steen Christensen	Tanska/Socialdemokratiet
Ivan Havlicek	Tšekki/CSSD
Ilona Györky	Unkari/MSzDP
Gabor Kiss	Unkari/MSzP
Vilmos Szabó	it
Viatcheslav Sergeevich Michailov	Venäjä/Social Dem. P. of Russia
Vladimir Stepanovich Zibarev	
Irina Olegovna Lukashenya	
Andres Tarand	Viro/Möödukad
Eiki Nestor	
Jean-Francois Vallin	Euroopan Sosialidemokraattinen Puolue (PES)
Gary Tittley	Euroopan Sosialidemokraattisen Puolueen parlamenttiryhmä
Sari Sihtola-Karhu	
Tiina Nurmi	IFM
Mirja Janerus	PAY
Jerry Svensson	Pohjoismaiden Neuvosto
Tom Saxen	SAMAK
Luis Ayala	SI
Yahiaoui Lamine	Polisario

LASNAOLO-OIKEUTETUT OSANOTTAJAT

Kokouksen sihteerit

Matti Kouri	Voitto Lyytikäinen
Eija Henttonen	Irma Nissinen
Reijo Jeskanen	Liisa Vannekari
Ari Kekkinen	

Valiokuntien sihteerit

Juha Backman	Jari Luoto
Erkki Gröndahl	Tero Shemeikka
Markku J. Jääskeläinen	Jorma Westlund
Reijo Svento	Seppo Ylinen
Maunu Ihalainen	Kari Laitinen
Tarja Kantola	Paula Parmanne

Liite 5

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue -
Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.

XXXVII puoluekokous, 6.-9.6.1996
Helsingin Työväentalo

ESITYSLISTA

1. **Kokouksen avaus**
2. **Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
Koollekutsumistavan laillisuuden toteaminen
Edustajavaltakirjain hyväksyminen, läsnäolevien kokousedustajien merkittäminen ja kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen
3. **Läsnäolo-oikeuden myöntäminen tiedotusvälineiden edustajille**
4. **Kokouksen esityslistan hyväksyminen**
5. **Kokouksen puheenjohtajien vaali**
6. **Kokouksen sihteerien vaali**
7. **Kokouksen järjestyssäännön hyväksyminen**
8. **Kokouksen vaalitoimikunnan vaali**
Vaalitoimikunnan sihteerien vaali
9. **Kokouksen pöytäkirjan tarkistajien vaali**
10. **Päätetään tilintarkastajien palkkioista sekä puoluekokousedustajille, puoluevaltuuston ja puoluehallituksen jäsenille aiheutuvien kulu-
jen korvauksista**
11. **Valiokuntien asettaminen**
Aloite- ja julkilausumavaliokunta
Kansainvälisten asioiden valiokunta
Sääntö- ja järjestövaliokunta
Vaalivaliokunta
Järjestävä valiokunta

12. **Poliittinen tilanne**
Keskustelu
13. **Päätetään puolueen sääntöjen sekä piirijärjestöjen mallisääntöjen muuttamisesta**
14. **Päätetään ehdokkaiden asettamisesta**
Puolueen puheenjohtajaksi, puoluesihteeriksi ja puoluehallituksen jäseniksi sekä puolueen varapuheenjohtajiksi
Puoluevaltuuston jäseniksi ja varajäseniksi, puoluevaltuuston puheenjohtajaksi sekä ensimmäiseksi ja toiseksi varapuheenjohtajaksi
Puolueen tilintarkastajiksi
15. **Käsitellään ja vahvistetaan puolueen toimintakertomukset liitteineen vuosilta 1993,1994 ja 1995**
16. **Käsitellään ja vahvistetaan puolueen tilinpäätökset vuosilta 1993, 1994 ja 1994**
17. **Päätetään vastuuvapauden myöntämisestä puoluehallitukselle ja puoluevaltuustolle**
18. **Valitaan puoluevaltuuston jäsenet ja varajäsenet, puoluevaltuuston puheenjohtaja sekä ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja**
19. **Valitaan puolueen puheenjohtaja, puoluesihteer, puoluehallituksen jäsenet sekä puolueen varapuheenjohtajat**
20. **Valitaan kolme (3) tilintarkastajaa sekä kaksi (2) varatilintarkastajaa**
21. **Käsitellään puoluekokousesitykset**
 - 21.1. Kansainvälisiä asioita koskevat aloitteet
 - 21.2. Ohjelma-aloitteet
 - 21.3. Valtiosääntö- ja lakialoitteet
 - 21.4. Talous-, työllisyys- ja veroaloitteet
 - 21.5. Työelämää koskevat aloitteet
 - 21.6. Elinkeino- ja energia-aloitteet
 - 21.7. Liikenne- ja viestintäaloitteet
 - 21.8. Ympäristö- ja asuntoaloitteet
 - 21.9. Alue-, kunnallis- jamaaseutualoitteet
 - 21.10. Sosiaali- ja terveysaloitteet
 - 21.11. Koulutus- ja kulttuurialoitteet
 - 21.12. Järjestötoiminta- ja sääntöaloitteet
 - 21.13. Järjestötalousaloitteet

22. **Kutsutaan uudet kunniajäseneet**
23. **Päätetään muista kokouksessa esille otetuista asioista**
24. **Päätetään kokous**

Liite 6

JÄRJESTYSSÄÄNTÖ

Järjestävä valiokunta

Puoluekokouksen työtä johtaa kokouksen järjestävä valiokunta, jonka muodostaa kokouksen puheenjohtajisto ja sihteeri.

Kokousedustajan vaihtuminen

Kokousedustajille jaetaan ilmoittautumisen yhteydessä äänestyskortit sekä nimilappu, joista ilmenee edustajan nimi ja piiri. Edustajan vaihtuessa tulee lähtevän jättää nimilappuja äänestyskortit vastaanottoon. Uusi edustaja pääsee saliin vasta, kun lähtevä on jättänyt nimilapun ja äänestyskortit vastaanottoon ja tämän jälkeen hän itse on vastaanottanut omansa. Kokouksessa edustajan tulee ilmoittautua kokouksen puheenjohtajistolle.

Puheenvuoron pyytäminen

Kaikki puheenvuorot on pyydettävä kirjallisesti kokouksen puheenjohtajalta. Puheenvuorot annetaan siinä järjestyksessä kuin ne on pyydetty. Antaessaan puheenvuoron puheenjohtaja samalla toteaa, kenellä on seuraava puheenvuoro. Lista puheenvuoron käyttäjistä on nähtävissä myös kokoustiloissa olevissa monitoreissa.

Sillä, joka antaa selvityksen puoluehallituksen puolesta, on kuitenkin oikeus saada puheenvuoronsa vuororjestyksestä riippumatta.

Työjärjestystä koskevia puheenvuoroja voidaan myöntää vuororjestyksestä riippumatta.

Puheenvuoron käyttäminen

Kaikki puheenvuorot on käytettävä kokouksessa etuosassa olevilta puhujakorkeilta. Puhujan on aloitettava puheenvuoronsa sanomalla nimensä ja piirijärjestyksensä tai asemansa kokouksessa. Puheenvuorot on esitettävä selkeästi ja kuuluvalla äänellä. Puheenvuoroissa tehtävät esitykset tulee jättää kirjallisena puheen-

johtajiston pöydälle puheenvuoron jälkeen, kuitenkin ennen ko. asiakohdan keskustelun päätyneeksi julistamista.

Puhujan on pitäydyttävä käsiteltävänä olevassa asiassa. Ellei puhuja näin tee, kokouksen puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan uhalla, että puheenvuoro voidaan keskeyttää. Kokousedustaja saa puhua käsiteltävänä olevasta asiasta ainoastaan kerran kussakin keskusteluvaiheessa. Jos hän haluaa käyttää käsiteltävänä olevasta asiasta toisen puheenvuoron, se voidaan myöntää hänelle vasta sen jälkeen, kun muut puheenvuoroa pyytäneet ovat puheenvuoronsa käyttäneet.

Jos kokouksen osanottaja tahtoo vastata puheenvuoroon ja hän on sitä pyytänyt ao. puheenvuoron aikana tai heti sen päätyttyä, voi puheenjohtaja myöntää hänelle yhden (1) minuutin puheenvuoron ennen muita pyydettyjä puheenvuoroja. Vastauspuheenvuorossa älköön esitettävä muuta kuin selvityksiä ja oikaisuja toisen puheenvuoron johdosta tai vastine siinä esitettyyn väitteeseen.

Valiokuntakäsittelyn jälkeen asian käsittelyä jatkettaessa on sallittua käyttää vain sellaisia puheenvuoroja, joihin sisältyy asiaa koskeva päätösesitys tai sellaisen kannattaminen.

Puheenvuoron kesto

Puheenvuoro saa kestää enintään viisi (5) minuuttia, ellei kokous asianomaisen pyynnöstä katso tarpeelliseksi myöntää enintään yhden (1) minuutin lisäaikaa. Puhumatta jäänyttä kirjoitettua puhetta tai sen osaa ei liitetä kokouksen pöytäkirjaan. Asian esittelijöille sekä puoluehallituksen ja puolue toimiston edustajille voidaan selvitysten esittämistä varten myöntää enintään kymmenen (10) minuutin puheenvuoro.

Puheenvuorojen rajoittaminen

Kokouksella on oikeus rajoittaa puheenvuorojen käyttämisaika kahdeksi (2) minuutiksi. Kokous voi myös päättää puheenvuorojen määrän rajoittamisesta, kuitenkin vain käsittelyn alaisena olevan asian osalta kulloinkin erikseen.

Asian esittelijöille ja puoluehallituksen edustajille on annettava puheenvuorojen rajoittamisen jälkeenkin tilaisuus lyhyesti vastata niihin huomautuksiin tai tiedusteluihin, joita keskustelun kuluessa on tehty.

Äänestykset ja vaalit

Ennen äänestykseen ryhtymistä puheenjohtajan on selostettava keskustelun kuluessa tehdyt kannatuksen saaneet tai kannatuksen puuttuessa rauenneet ehdotukset sekä tehtävä sen jälkeen äänestysesitys kannatetuista ehdotuksista.

Jokaisella puoluekokousedustajalla on yhdenvertainen äänioikeus. Vaalit suoritetaan vaadittaessa suljetuin lipuin. Äänten jakautuessa tasan tulee päätökseksi se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaaleissa ja suljetuissa lippuäänestyksissä, joissa ratkaisee arpa.

Ehdotusten tekeminen henkilövaaleihin

Ehdotukset puoluekokouksessa toimeenpantaviin henkilövaaleihin on tehtävä kirjallisesti ja toimitettava kokouksen puheenjohtajalle perjantaihin klo 10.00 mennessä. Ehdotukset tehdään kokouskansioihin jaetuilla lomakkeilla.

Vaalivaliokunnan ehdotusten pyytäminen

Ehdollepanoajan päätyttyä kokouksen puheenjohtaja toteaa tehdyt ehdotukset, minkä jälkeen kokouksen puheenjohtaja tiedustelee kokouksen kantaa siihen, halutaanko vaalivaliokunnan tekävän esityksen ko. henkilövaalista. Kokous päättää asiasta äänestämällä jaa tai ei ilman, että asiasta käydään keskustelua.

Henkilövaalien toimeenpano

Järjestävä valiokunta tekee esitykset henkilövaalien toimeenpanosta ottaen huomioon kokouksen teknisen aikataulun. Vaalien käytännön toimeenpanon ja äänten laskennan suorittaa kokouksen asettama vaalitoimikunta (ääntenlaskijat) puolueen sääntöjen 38 §:n määräysten mukaisesti.

Liite 7

PUOLUEKOKOUKSEN VAALITOIMIKUNNAN JA VALIOKUNTIEN KOKOONPANO

Järjestävä valiokunta

Kokouksen puheenjohtajat:

Matti Luttinen	Etelä-Häme
Pekka Morri	Helsinki
Teuvo Kinnunen	Kymi
Leena Piikivi	Oulu
Sari Paajanen	Pohjois-Karjala
Paavo Lipponen	puoluehallitus
Hilkka Nousiainen	Uusimaa

Kokouksen sihteerit:

Eija Henttonen	Oulu
Liisa Vannekari	Satakunta
Voitto Lyytikäinen	Mikkeli
Reijo Jeskanen	Pohjois-Karjala
Irma Nissinen	puoluetoimisto
Ari Kekkinen	puoluetoimisto
Matti Kouri	puoluetoimisto

Vaalitoimikunta (ääntenlaskijat):

Jouni Mäkelä	Etelä-Häme
Juhana Vartiainen, pj.	Helsinki
Raimo Jakonen	Keski-Suomi
Ilmo Heltimoinen	Kymi
Johanna Suvanto	Kuopio
Asta Väisänen	Lappi
Virve Pasanen	Mikkeli
Rauni Kinnunen	Oulu
Pekka Mellin	Pirkanmaa
Seija Turunen	Pohjois-Karjala
Sixten Lindfors	RTL
Leena Karlsson	Satakunta
Marianne Boström	Uusimaa
Kari Koivisto	Vaasa
Helena Lahti	Varsinais-Suomi
Juha Backman	puoluetoimisto
Erkki Gröndahl	puoluetoimisto

Sääntö- ja järjestövaliokunta

Ulla Juurola, pj.	Etelä-Häme
Kai Kalima	Helsinki
Kauko Tuupainen	Keski-Suomi
Osmo Rissanen	Kuopio
Anneli Kiljunen	Kymi
Raija Lehtimäki	Lappi
Arto Seppälä	Mikkeli
Alpo Löytynoja	Oulu
Marketta Lähteinen	Pirkanmaa
Lauri Kähkönen	Pohjois-Karjala
Viveca Lahti	RTL
Harri Holmala	Satakunta
Kimmo Järvinen	Uusimaa

Matti Kannelmaa
Miila Nieminen

Vaasa
Varsinais-Suomi

Puoluehallituksen edustajat:

Lasse Eskonen

Sihteerit:

Markku J. Jääskeläinen
Reijo Svento

Vaalivaliokunta:

Aame Kauranen
Esko Häsä
Pentti Sahi
Tuula Riikonen
Pekka Ruotsalainen
Eino Meriläinen
Erja Lahikainen
Virpi Aho
Seppo Salminen, pj.
Markku Mononen
Inger Tallqvist
Lea Salminen
Matti Tukiainen
Riitta Lehtola
Mikko Sedig

Etelä-Häme
Helsinki
Keski-Suomi
Kuopio
Kymi
Lappi
Mikkeli
Oulu
Pirkanmaa
Pohjois-Karjala
RTL
Satakunta
Uusimaa
Vaasa
Varsinais-Suomi

Puoluehallituksen edustajat:

Paavo Lipponen
Markku Hyvärinen

Sihteeri:

Maunu Ihalainen

Kansainvälisten asiain valiokunta:

Elina Lehto
Titta Maja
Marja Levänen
Irma Peiponen, pj.
Jukka Nyberg
Kaarina Määttä
Jukka Tammisuo
Jouni Koiso-Kanttila
Risto Sänkiäho
Marja Kauppinen
Christer Donner
Kaija Tiainen-Anttila
Susanna Rahkonen

Etelä-Häme
Helsinki
Keski-Suomi
Kuopio
Kymi
Lappi
Mikkeli
Oulu
Pirkanmaa
Pohjois-Karjala
RTL
Satakunta
Uusimaa

Miapetra Kumpula
Heikki Paloheimo

Vaasa
Varsinais-Suomi

Puoluehallituksen edustajat:

Pertti Paasio

Sihteerit:

Tarja Kantola
Jari Luoto
Tero Shemeikka

Aloite- ja julkilausumavaliokunta:

Tarja Filatov
Eija Hietanen
Sisko Linna
Hannu Kokki
Jorma Veijola
Seppo Ikonen
Katja Anttila
Urpo Kortetjärvi
Mirja Anolin
Solja Törnqvist
Fredrik Almqvist
Pertti Rajala
Hannu Penttilä, pj a
Raimo Harsunen
Leila Sorsa

Etelä-Häme
Helsinki
Keski-Suomi
Kuopio
Kymi
Lappi
Mikkeli
Oulu
Pirkanmaa
Pohjois-Karjala
RTL
Satakunta
Uusimaa
Vaasa
Varsinais-Suomi

Puoluehallituksen edustajat:

Markku Hyvärinen
Antero Kekkonen

Sihteerit:

Jorma Westlund
Seppo Ylinen
Kari Laitinen (sali)
Paula Pannanne (sali)

YHTEENVETO PUOLUEEN SÄÄNTÖIHIN PÄÄTETYISTÄ MUUTOKSISTA

Puolueen sääntöjä oli tarpeen muuttaa. Tarvittiin määräykset presidenttiehdokkaan nimeämisestä, europarlamenttivaalien ehdokasasettelusta ja europarlamenttiryhmän asemasta puolueorganisaatiossa. Lisäksi puoluevaltuusto oli edellyttänyt sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan sääntömuutoksen valmistelamista puoluekokoukselle.

Suomen liittyminen Euroopan unionin jäseniksi merkitsi yhden uuden puoluekollektiivin, SDP:n valtuuskunnan Euroopan parlamentissa, syntymistä ja tämä oli syytä ottaa huomioon säännöissä. Valtuuskunta on rinnastettu Sosialidemokraattiseen eduskuntaryhmään. Valtuuskunnasta oli sääntöluonnoksessa oma pykälänsä ja valtuuskunnan edustus SDP:n päätöksentekoeuimissa oli todettu samalla tavalla kuin eduskuntaryhmän edustuskin.

Euroopan parlamentin vaalien ehdokasasettelussa sovelletaan käytäntöä, joka omaksuttiin nyt käynnissä olevissa vaalivalmisteluissa. Ehdokkaita asetetaan puolueosastoissa ja viiden henkilön valitsijayhdistyksissä, piirit asettavat oman alueensa ehdokkaat piirikokouksissaan ja puolueen ehdokashastasta päättää puoluevaltuusto.

Tasavallan presidentin vaalien ehdokasasettelusta sääntöluonnokseen laadittiin aikaisempaa tarkemmat määräykset puolueäänestyksestä. SDP:n presidenttiehdokas nimetään jäsenäänestyksen pohjalta puoluevaltuustossa. Ehdokkaita saavat esittää puolueosastot ja valitsijayhdistykset. Presidenttiehdokkaan asettamiseen puolueäänestykseen tarvitaan poikkeuksellisesti viiden puolueosaston tai sadan äänioikeutetun puolueen jäsenen muodostaman valitsijayhdistyksen esitys.

Sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi laadittiin esitys puoluehallituksen, puoluevaltuuston ja piirihallitusten valitsemiseksi siten, että jäsenistä vähintään 40 prosenttia on naisia ja vähintään 40 prosenttia on miehiä.

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE - FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI r.p.

SÄÄNNÖT

Hyväksytty SDP:n XXXVII puoluekokouksessa Helsingissä 6.6.1996.

Säännöt on merkitty oikeusministeriössä yhdistysrekisteriin 20.6.1996 ja puoluekiristeriin 20.6.1996.

Puolueen tarkoitus

1§

Puolueen tarkoituksena on koota kansalaiset yhteiseen toimintaan sosialidemokratian aatteellisten tavoitteiden toteuttamiseksi ihanteena ja päämääränä vapauden, tasa-arvon ja solidaarisuuden yhteiskunta, yhteistyön ja rauhan maailma sekä puhdas ja turmeltumaton ympäristö.

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue rakentaa demokraattisen sosialismin yhteiskuntaa, jossa kaikilla kansalaisilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet inhimilliseen kasvuun ja jossa jokainen voi elää joutumatta alistetuksi tai alistamatta muita.

Sosialidemokratia taistelee puolueena yhteiskunnallisesta vaikutusvallasta ja toimii samalla jäsenistönsä yhteiskunnallisen tietoisuuden kasvun yhteisönä. Puolue yhdistää sosialidemokraattisesti ajattelevat ihmiset valtiollisessa, kunnallisessa ja muussa poliittisessa toiminnassa.

Valta puolueessa kuuluu jäsenistölle, jota yhdistävät vastuu yhteisistä arvoista, yhteisesti päätetyt säännöt ja vapaaehtoinen järjestötyö. Puolueen toimintaperiaatteita ovat avoin keskusteluja tiedonkulku sekä jäsenten tasa-arvoisuus. Puolue on näiden sääntöjen mukaan järjestäytynyt rekisteröidyksi puolueeksi, jonka nimenä on Suomen Sosialidemokraattinen Puolue - Finlands Socialdemokratiska Parti r.p., lain tarkoittamana kotipaikkana Helsingin kaupunki ja toiminta-alueena koko maa.

2§

Puolue pyrkii periaateohjelmassaan ja tavoiteohjelmissaan esitettyjen päämäärien toteuttamiseen näihin sääntöihin ja menettelytapoja koskeviin puolue-elinten tekemiin päätöksiin nojautuen

- edistämällä maan eri osissa ja eri aloilla toimivien kansalaisten järjestäytymistä sosialidemokratian merkeissä,
- edistämällä maan eri osissa ja eri aloilla toimivien sosialidemokraattien kiinteää ja luottamuksellista yhteistyötä,
- edistämällä sosialidemokratian tavoitteiden mukaista valmistautumista valtiollisiin, kunnallisiin ja muihin vaaleihin ja äänestyksiin,
- edistämällä tasa-arvon toteutumista maan eri kieli- ja väestöryhmien kesken,
- edistämällä sosialidemokratian tavoitteiden mukaista sosiaalista- ja vapaa-ajantoimintaa,

- harjoittamalla kokous- ja valistustoimintaa,
- harjoittamalla julkaisu- ja kustannustoimintaa,
- harjoittamalla rauhanomaista kansainvälistä yhteistoimintaa ja ylläpitämällä vuorovaikutussuhteita erityisesti muiden maiden sosialidemokraattisten järjestöjen ja näiden muodostamien kansainvälisten yhteenliittymien kanssa.

Puolueen pöytäkirjakielenä on suomi, mutta toiminnassaan puolue käyttää sekä suomen että ruotsin kieltä.

Puolueen järjestö rakenne ja jäsensuhteet

3 §

Saman kunnan alueella toimivat puolueosastot, mikäli niitä on useampia kuin kaksi, muodostavat kunnallisjärjestön. Sellaiseen puolueosastoon, joka hoitaa myös kunnallisjärjestölle kuuluvat tehtävät, voivat kuulua muut saman kunnan alueella toimivat puolueosastot. Kunnallisjärjestöt ja kunnallisjärjestöihin kuulumattomat erilliset puolueosastot liittyvät piirijärjestöiksi, jotka muodostavat puolueen. Puolue on kiinteä liitto, jossa piirijärjestöt sekä piirijärjestöjen ja kunnallisjärjestöjen jäsenet (kunnallisjärjestöt ja puolueosastot) kuuluvat samalla puolueen järjestö rakenteeseen ja kunnallisjärjestöjen jäsenet (puolueosastot) ja kunnallisjärjestöön kuulumattomat puolueosastot piirijärjestön järjestö rakenteeseen. Piirijärjestön alueena on yhden tai useamman vaalipiirin alue. Ruotsalaisen Työväenliiton alueen kuitenkin muodostavat ne kunnat, joiden alueella toimii sen jäsenenä olevia puolueosastoja. Helsingissä on yhdistetty kunnallis- ja piirijärjestöt. Piiri- ja kunnallisjärjestöstä sekä puolueosastosta käytetään näissä säännöissä nimitystä puoluejärjestö.

Ruotsinkieliset puolueosastot voivat muodostaa keskenään ruotsinkielisiä kunnallisjärjestöjä saatuaan siihen puoluehallituksen suostumuksen.

Puolueosaston jäsenenä voi olla jokainen 15 vuotta täyttänyt Suomen kansalainen ja sellainen ulkomaalainen, jonka kotipaikka on Suomessa ja joka hyväksyy puolueen tarkoituksen ja periaateohjelman, haluaa toimia puolueen tavoitteiden hyväksi ja täyttää sääntöjen mukaiset jäsenvelvollisuutensa. Varsinaisena jäsenenä henkilö voi olla vain yhdessä puolueosastossa.

Puolueosaston jäsen voi olla muun puolueosaston kannattava jäsen. Siinä puolueosastossa, jossa jäsen on kannattavana jäsenenä, hänellä on läsnäolo- ja puheoikeus puolueosaston kokouksissa. Kannattavan jäsenen hyväksymisestä puolueosastoon päättää johtokunta ja kannattavan jäsenen erillisestä jäsenmaksusta puolueosastolle puolueosaston kokous. Puolueosaston on pidettävä erillistä lueteloa kannattavista jäsenistään.

Puolue pitää puolueosastojen varsinaisista jäsenistä jäsenrekisteriä, johon merkitään ainakin jäsenen henkilötiedot ja hänen maksamansa jäsenmaksut. Ulkomalaisesta jäsenestä jäsenrekisteriin on lisäksi merkittävä tämän kansalaisuus sekä kotipaikka Suomessa.

Puolueosaston jäsen saa puolueosastolta puoluehallituksen myöntämän jäsenkirjan.

4§

Piirijärjestön hyväksymisestä puolueen jäseneksi päättää puoluevaltuusto. Piirijärjestöllä on oikeus saada jäsenhakemuksensa puoluekokouksen lopullisesti ratkaistavaksi.

Kunnallisjärjestön sekä puolueosaston, joka ei kuulu kunnallisjärjestöön, hyväksyy piirijärjestön jäseneksi piirihallitus. Kunnallisjärjestö sekä puolueosasto, joka ei kuulu kunnallisjärjestöön, voi kuulua jäsenenä vain yhteen piirijärjestöön.

Puolueosaston hyväksyy kunnallisjärjestön jäseneksi kunnallistoimikunta. Puolueosasto voi kuulua jäsenenä vain yhteen kunnallisjärjestöön.

Ruotsinkielisten kunnallisjärjestöjen ja puolueosastojen muodostamalla Finlands Svenska Arbetareförbund r.f:llä, jota näissä säännöissä kutsutaan Ruotsalaiseksi Työväenliitoksi on puolueessa piirijärjestön asema.

Näissä säännöissä tarkoitettuna puoluejärjestönä voi toimia vain puoluehallituksen luvalla rekisteröity yhdistys.

Ruotsalaisen Työväenliiton liittotoimikunnan ja asianomaisen suomenkielisen piirijärjestön piirihallituksen suostumuksella voi puoluehallitus antaa luvan rekisteröidä näiden sääntöjen tarkoittamaksi puolueosastoksi myös sellaisen puolueosaston, joka suomenkielisiin puoluejärjestöihin lukeutuvien jäsentensä osalta on jäsenenä suomenkielisessä piirijärjestössä ja ruotsinkielisiin puoluejärjestöihin lukeutuvien jäsentensä osalta Ruotsalaisessa Työväenliitossa. Tällaisen puolueosaston oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät erikseen suomenkielisiin ja ruotsinkielisiin puoluejärjestöihin lukeutuvien jäsenten lukumäärien perusteella. Tällaisen puolueosaston jäsenten oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät sen mukaan lukeutuuko jäsen suomenkielisiin vai ruotsinkielisiin puoluejärjestöihin. Puolueosaston jäsenrekisteriin on kunkin jäsenen kohdalle merkittävä, luetaanko hänet suomenkielisen vai ruotsinkielisen puoluejärjestön jäseneksi.

5§

Puolueosaston johtokunta päättää uusien jäsenten hyväksymisestä puolueosaston jäseniksi mikäli mahdollista siinä järjestyksessä kuin jäseniksi pyrkivien kirjalli-

set jäsenhakemukset ovat johtokunnalle saapuneet. Mikäli puolueosaston johtokunta jäsenhakemuksen saatuaan seuraavassa kokouksessa ei ole tehnyt päätöstä ottaa jäseneksi pyrkivää henkilöä puolueosaston jäseneksi, on tällä asiasta tiedon saatuaan oikeus toimittaa jäsenhakemuksensa puolueosaston kokoukselle, joka lopullisesti päättää asiasta. Hylätessään jäsenhakemuksen tulee johtokunnan perustella päätöksensä kirjallisesti.

Ennen kuin päätös jäseneksi hyväksymisestä on tehty, ei jäseneksi hakenut henkilö voi osallistua asioiden käsittelyyn puolueosastossa tai muissa puoluejärjestöjen toimielimissä.

6§

Jos puolueosaston jäsen on jäsenenä toiseen puolueeseen kuuluvassa järjestössä tai osallistuu puolueosastoa tai puoluetta vastustavaan toimintaan taikka petollisella menettelyllä puolueosastossa tai sen ulkopuolella huomattavasti vaikeuttaa puolueosaston, kunnallisjärjestön, piirijärjestön tai puolueen toimintaa, voidaan häntä vastaan ryhtyä järjestöllisiin kurinpitotoimiin. Järjestöllisestä kurinpitotoimesta päättää puolueosaston kokous varattuaan sitä ennen asianomaiselle puolueosaston jäsenelle tilaisuuden selityksen antamiseen.

Puolueosaston järjestölliset kurinpitotoimet ovat:

- varoitus,
- jäsenoikeuksien rajoittaminen määräajaksi, kuitenkin enintään neljäksi vuodeksi, sekä
- erottaminen puolueosastosta.

Jäsen, jonka jäsenoikeuksia on rajoitettu määräajaksi, voi tänä aikana ainoastaan osallistua jäsenäänestykseen sekä puolueosastonsa kokouksiin ja siellä tehtäviin päätöksiin. Tällaista jäsentä ei voida nimetä ehdokkaaksi jäsenäänestykseen.

Järjestöllistä kurinpitovaatimusta koskevan vaateen voi 1 momentissa mainituilla perusteilla esittää myös puolue. Vaatimuksen esittämisestä, kun kysymyksessä on erottaminen, päättää puoluevaltuusto. Vaatimuksen esittämisestä, kun kysymyksessä on varoitus tai jäsenoikeuksien rajoittaminen määräajaksi, päättää puoluehallitus. Puoluevaltuuston ja puoluehallituksen tulee varata asianomaiselle puolueosaston jäsenelle tilaisuus antaa selityksensä ja puolueosaston johtokunnalle selityksestä lausuntonsa.

Puolueosaston jäsen, joka on eronnut tai erotettu, samoin kuin jäsenoikeuksien määräaikaisen rajoittamisen kohteeksi joutunut henkilö on samalla menettänyt luottamustehtävänsä puoluejärjestoissa ja järjestöllisen edustuskelpoisuutensa.

Piirijärjestö, joka ei täytä sääntöjen mukaisia velvollisuuksia tai toimii vastoin puolueen ohjelmaa ja puoluekokouksen tai puoluevaltuuston päätöksiä, voidaan erottaa puolueesta. Erottamisesta päättää puoluevaltuusto. Ennen kuin asia puoluevaltuuston kokouksessa ratkaistaan, piirijärjestölle on varattava tilaisuus selityksen antamiseen. Jos piirijärjestö, jonka puoluevaltuusto on erottanut puolueesta, ei tyydy päätökseen, on sillä oikeus saattaa asia puoluekokouksen lopullisesti ratkaistavaksi toimittamalla puoluekokoukselle osoitettu kirjallinen selvityksensä puoluehallitukselle kuukauden kuluessa siitä, kun piirijärjestö on saanut erottamispäätöksestä puoluehallituksen kirjallisen ilmoituksen.

Mitä 1 momentissa on sanottu piirijärjestön erottamisesta puolueesta, on vastavasti voimassa myös silloin, kun piirijärjestön kokous erottaa piirijärjestön jäsenenä olevan kunnallisjärjestön ja puolueosaston sekä silloin, kun kunnallisjärjestön edustajiston kokous erottaa kunnallisjärjestön jäsenenä olevan puolueosaston. Piirijärjestön ja kunnallisjärjestön asiasta tekemät päätökset ovat lopullisia.

Erotettu puoluejärjestö on vailla sääntömääräisen puoluejärjestön oikeuksia erottamispäätöksestä lukien.

Ilman puoluehallituksen suostumusta ei erotettua kunnallisjärjestöä voida hyväksyä uudelleen jäseneksi piirijärjestöön eikä erotettua puolueosastoa piiri- tai kunnallisjärjestöön.

8§

Puolueosaston jäsen voi erota osastostaan ilmoittamalla siitä kirjallisesti johtokunnalle tai sen puheenjohtajalle taikka puolueosaston kokouksessa sen pöytäkirjaan merkittäväksi.

Puolueosastosta toiseen siirtyessään jäsenellä on oikeus saada jäsenkirjaansa merkintä siitä, minkä ajan hän ennen siirtymistään on ollut jäsenenä puolueosastossa.

Puoluejärjestön jäsenenä oleva järjestö ei voi erota puoluejärjestöstä eikä purkautua, jos vähintään kolme sen jäsentä sitä yhdistyksen kokouksessa vastustaa. Sama on voimassa piirijärjestön eroamisesta puolueesta ja sen purkautumisesta.

Piirijärjestön eroamisesta puolueesta on ilmoitettava kirjallisesti puoluehallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka valtuutetun välityksellä puoluekokouksen pöytäkirjaan merkittäväksi. Kunnallisjärjestön ja kunnallisjärjestöön kuulumattoman puolueosaston eroamisesta piirijärjestöstä on ilmoitettava kirjallisesti piirihallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka valtuutetun välityksellä piirijärjestön kokouksen pöytäkirjaan merkittäväksi sekä puolueosaston eroamisesta kun-

nallisjärjestöstä kirjallisesti kunnallistoimikunnalle tai sen puheenjohtajalle taikka valtuutetun välityksellä kunnallisjärjestön edustajiston kokouksen pöytäkirjaan merkittäväksi.

Toimielimet

9 §

Ylimpänä toimieliminä puolueen järjestörakenteessa ovat puolueosaston kokous, kunnallisjärjestön edustajiston kokous, piirijärjestön kokous, Ruotsalaisen Työväenliiton liittoneuvoston kokous ja liittokokous, puoluevaltuuston kokous sekä puoluekokous.

Puolueosaston syyskokous valitsee puolueosaston johtokunnan, kunnallisjärjestön edustajiston kokous kunnallistoimikunnan, piirijärjestön kokous piirihallituksen siten kuin niiden säännöissä määrätään sekä varsinainen puoluekokous puoluehallituksen. Nämä toimivat järjestöjensä lainmukaisina hallituksina.

Milloin kunnan alueella on vain yksi puolueosasto, tämän puolueosaston johtokunnan on hoidettava alueellaan myös kunnallistoimikunnalle kuuluvat tehtävät ja puolueosaston hoidettava vastaavasti kunnallisjärjestölle kuuluvat tehtävät. Jos puolueosastoja on kunnassa kaksi, on niiden syyskokousten asetettava puolueosastojen jäsenmäärien suhteessa valittava enintään kaksitoista jäseninen paikallistoimikunta huolehtimaan kunnallisjärjestölle kuuluvien tehtävien hoitamisesta.

Toiminnan rahoittaminen

10 §

Puolueosaston jäsenen on maksettava kalenterikuukausittain määräytyvä jäsenmaksu, jonka määräytymisperusteet ja maksuluokat varsinainen puoluekokous vahvistaa. Tähän jäsenmaksuun, jota kutsutaan täydeksi jäsenmaksuksi, sisältyy puolueosaston, kunnallisjärjestön, piirijärjestön ja puolueen jäsenmaksu. Puoluevaltuusto määrää täydestä jäsenmaksusta puolueen järjestörakenteen eri osille tulevat osuudet.

Puoluevaltuusto päättää varsinaisen puoluekokouksen vahvistamien täyden jäsenmaksun määräytymisperusteiden mukaisesti puolueen täydestä jäsenmaksusta sekä puolueen ylimääräisistä jäsenmaksuista.

Ensimmäinen täysi jäsenmaksu on maksettava siltä kalenterikuukaudelta, jona maksuvelvollinen on hyväksytty puolueosaston jäseneksi.

Hakemuksesta voidaan puolueosaston jäsenen jäsenmaksua alentaa puolueosaston päätöksellä asevelvollisuuden tai siviilipalvelun suorittamisen, työttömyy-

den, tilapäisen työkyvyttömyyden tai muun sosiaalisen syyn vuoksi noudattaen puoluekokouksen vahvistamaa jäsenmaksujen maksuluokitusta, ei kuitenkaan pidemmäksi ajaksi kuin alentamisen peruste kestää. Kuutta kuukautta lyhyemmältä ajalta jäsenmaksun alennusta ei voida myöntää.

Puolueosaston jäsen, joka elää yksinomaan kansaneläkkeen varassa, voidaan puolueosaston päätöksellä vapauttaa kokonaan 1 momentissa mainitusta jäsenmaksusta.

Jäsen, joka on täyttänyt 60 vuotta ja on maksanut täyden jäsenmaksun vähintään 25 vuodelta tai on ollut täydestä jäsenmaksusta edellä mainitussa tapauksessa vapautettuna, on puolueosaston päätöksellä vapautettava 1 momentissa mainitusta jäsenmaksusta. Puoluehallitus antaa tällaiselle jäsenelle vapaajäsenkortin.

Erikoistarpeisiin, kuten kokous-, vaalivalmistelu-, kurssitoiminta- ynnä muiden sellaisten kulujen peittämiseen, on puoluejärjestöillä oikeus hankkia varoja määräämällä jäsentensä maksettaviksi ylimääräisiä jäsenmaksuja.

Tämän pykälän säännökset eivät loukkaa jo saavutettuja jäsenoikeuksia.

H §

Jäsenmaksu maksetaan vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tai mikäli puoluevaltuusto niin päättää kahdesti vuodessa maaliskuun ja syyskuun loppuun mennessä jäsenmaksujen keräilytilille, josta puolueosastolle, kunnallisjärjestölle, piirijärjestölle ja puolueelle maksetaan puoluevaltuuston määräämät osuudet.

Puolueosasto, joka ei määraajan kuluessa ole maksanut kunnallisjärjestölle tai piirijärjestölle tulevia ylimääräisiä maksuja, voi menettää jäsenoikeutensa, kunnes maksamatta olevat jäsenmaksut on maksettu.

Piirijärjestö, kunnallisjärjestö ja puolueosasto eivät maksa muita kuin 10 §:n 7 momentin tarkoittamia ylimääräisiä jäsenmaksuja.

12 §

Puolue voi omistaa osakkeita ja muita arvopapereita, hallita ja omistaa kiinteistöjä, harjoittaa majoitus-, ravitsemus-, elokuva-, teatteri- ja julkaisutoimintaa sekä kirjakauppaliikettä, vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä toimeenpanna arpajaisia ja varainkeräyksiä. Tarvittaessa puolue hankkii taloudelliselle toiminnalleen asianomaisen luvan.

Ennen kuin puoluejärjestö päättää kiinteistön rakentamisesta, laajentamisesta tai luovutuksesta tahi muusta huomattavasta taloudellisesta taikka liiketoimintaa koskevasta hankkeesta, on sen neuvoteltava asiasta puoluehallituksen kanssa sekä käytettävä puolueen mahdollisesti suosittelemaa asiantuntija-apua.

Puoluekokous

13 §

Puolueen päättävältä käyttä puoluekokous, ei kuitenkaan niissä asioissa, jotka näiden sääntöjen mukaan kuuluvat puoluevaltuustolle tai puoluehallitukselle, eikä myöskään niissä asioissa, jotka näiden sääntöjen mukaan on ratkaistava jäsenäänestyksellä.

Varsinainen puoluekokous pidetään joka kolmas vuosi, vuoden alkupuoliskolla. Kokouspaikasta ja -ajasta päättää puoluehallitus. Varsinaisesta puoluekokouksesta on viimeistään kuusi kuukautta ennen puoluekokouksen alkua ilmoitettava puoluelehdissä tai kirjallisella kutsulla puoluejärjestöille. Yhdistyslaissa tarkoitettu kokouskutsu on julkaistava puoluelehdissä viimeistään kaksi kuukautta ennen kokousta.

Ylimääräinen puoluekokous on pidettävä, kun varsinainen puoluekokous on niin päättänyt tai vähintään 2/3 puoluevaltuuston jäsenistä tai vähintään viisi piirijärjestöä tai vähintään 1/3 piirijärjestöistä sitä tiettyä erityisesti ilmoitettua asiaa varten puoluehallitukselta kirjallisesti vaatii taikka kun puoluehallitus katsoo sen tarpeelliseksi. Piirijärjestössä päättää asiasta piirijärjestön kokous. Ylimääräisen puoluekokouksen ilmoittamisesta ja kutsun laatimisesta on vastaavasti voimassa, mitä edellä on varsinaisesta puoluekokouksesta määrätty.

Kiireellisissä tapauksissa puoluevaltuusto voi päättää sellaisen ylimääräisen puoluekokouksen pitämisestä, jossa edustajina ovat edelliseen puoluekokoukseen valitut edustajat. Kutsu, jossa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat, on julkaistava puoluelehdissä vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta.

14 §

Aloitteita puoluekokoukselle voi tehdä puolueosaston jäsen, puolueosasto, kunnallisjärjestö, piirijärjestö, puoluehallitus, puoluevaltuustoja Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä sekä Sosialidemokraattiset Naiset - Socialdemokratiska Kvinnor -järjestö, Nuorten Kotkain Keskusliitto, Unga Örnars Centralförbund NKK r.y., Sosialidemokraattiset Nuoret ry, Socialdemokratisk Ungdom rf ja Sosialidemokraattiset Opiskelijat ry, Socialdemokratiska studenter rf.

Puolueosaston jäsenen aloite, jota puolueosasto ei ole kannattanut tai joka on lähetetty suoraan puoluehallitukselle, voidaan harkinnan mukaan ottaa puoluekokouksesitysten listalle, jos sillä katsotaan olevan yleisempää merkitystä.

Puoluekokoukselle tarkoitetut aloitteet on toimitettava puoluehallitukselle vähintään viisi kuukautta ennen sen kalenterikuukauden alkua, jona puoluekokous pidetään. Määräaikana saapuneista, puoluekokouksesitysten listalle otettavista

aloitteista puoluehallituksen on annettava lausuntonsa, joihin tulee liittyä esitykset aloitteiden johdosta tehtäviksi puoluekokouksen päätöksiksi.

Puoluekokousaloitteet ja puoluehallituksen niistä antamat lausunnot painatetaan ja toimitetaan puoluekokousedustajille ja puoluejärj estoille. Puoluejärj estoille ne on toimitettava viimeistään kaksi kuukautta ennen sen kalenterikuukauden alkua, jona puoluekokous pidetään.

15 §

Puhe-, esitys- ja äänioikeus puoluekokouksessa on jokaisella puoluekokousedustajalla, joka on valittu näissä säännöissä määrättyllä tavalla.

Puhe- ja esitysoikeus puoluekokouksessa on puoluehallituksen jäsenillä, puolueen tilintarkastajien puheenjohtajalla ja Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtajalla sekä Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen Euroopan parlamentti -valtuuskunnan puheenjohtajalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus puoluekokouksessa on puoluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla, piirijärjestöjen edustajilla, näiden sääntöjen 14 §:n 1 momentissa mainituilla puolueen sisärjestöjen edustajilla, Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän jäsenillä, Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen Euroopan parlamentti -valtuuskunnan jäsenillä, valtioneuvoston jäseninä olevilla puolueen edustajilla, puolue toimistoa edustavilla valtuutetuilla toimitsijoilla, piirijärjestöjen toiminnanjohtajilla, puoluelehtien päätoimittajilla sekä kotimaisilla ja ulkomaisilla kutsuvierailla.

16 §

Varsinaisen puoluekokouksen tehtävänä on, kuultuaan puoluehallituksen selostuksen vallitsevasta yleisestä tilanteesta ja puolueen tilasta,

- 1) käsitellä ja vahvistaa puolueen toimintakertomukset sekä tilintarkastajien antamien lausuntojen perusteella tilinpäätökset edellisen varsinaisen puoluekokouksen jälkeen kuluneilta kalenterivuosilta,
- 2) päättää vastuuvapauden myöntämisestä puoluehallitukselle ja muille vastuuvollisille,
- 3) valita puoluevaltuuston puheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet sekä puoluevaltuuston ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja näiden sääntöjen 35 §:ssä määrättyllä tavalla,
- 4) valita puolueen puheenjohtaja, puoluesihteerin ja puoluehallituksen jäsenet sekä puolueen ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja näiden sääntöjen 40 §:ssä määrättyllä tavalla,

- 5) valita kolme tilintarkastajaa, jotka keskuudestaan nimeävät yhden puheenjohtajakseen, sekä kaksi varatilintarkastajaa,
- 6) vahvistaa puolueen täyden jäsenmaksun määräytymisperusteet ja maksuluokat,
- 7) päättää puoluekokoukseen ja puoluevaltuuston kokoukseen osallistuville kokousedustajille aiheutuvien kulujen korvaamisperusteista,
- 8) käsitellä sääntöjen 14 §:n tarkoittamat esitykset,
- 9) päättää suorittamansa tilannearvion perusteella kulloinkin tarpeellisista taloudellisista, poliittisista ja järjestöllisistä tehtävistä,
- 10) käsitellä esille tulevat sääntömuutokset,
- 11) päättää muista näiden sääntöjen mukaan varsinaisen puoluekokouksen ratkaistaviksi kuuluvista asioista.

Muu kuin edellä 1 momentissa mainittu asia voidaan ottaa puoluekokouksessa käsiteltäväksi, jos kokousedustajien 2/3 enemmistö siihen suostuu.

17 §

Jokaisella puoluekokousedustajalla on yhdenvertainen äänioikeus.

Vaalit suoritetaan vaadittaessa suljetuin lipuin.

Äänten jakautuessa tasan tulee päätökseksi se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaaleissa ja suljetuissa lippuäänestyksissä, joissa ratkaisee arpa.

Äänestysluettelona käytetään puoluehallituksen nimeämien valtakirjojen tarkastajien laatimaa puoluekokousedustajien luetteloa.

Jäsenvaalit ja jäsenäänestys

18 §

Jäsenäänestys toimitetaan, ellei jäljempänä toisin määrätä:

- 1) puoluekokousedustajien valitsemiseksi (puoluekokousedustajien vaalit),
- 2) kansanedustajaehdokkaiden nimeämiseksi (kansanedustajaehdokkaiden vaalit),

- 3) kunnallisvaaliehdokkaiden nimeämiseksi (kunnallisvaaliehdokkaiden vaalit),
- 4) presidenttiehdokkaan nimeämiseksi (presidenttiehdokkaan vaali).

Valtakunnallisen jäsenäänestyksen toimittamisesta muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa päättää puoluevaltuusto.

19 §

Jäsenäänestyksessä on vaalikelpoinen ja äänioikeutettu jokainen puolueosaston jäsen, joka on maksanut hänelle kuuluvan jäsenmaksun liittymiskuukaudelta sitä seuranneilta äänestystä edeltäneiltä vähintään kolmelta kuukaudelta tai on vapautettu jäsenmaksusta taikka on vapaajäsen.

Puolueosaston jäsen ei kuitenkaan ole vaalikelpoinen sinä aikana, jolloin häneen on kohdistettu näiden sääntöjen 6 §:n mukainen jäsenoikeuksien määräaikainen rajoittaminen.

Näiden sääntöjen 18 §:n 2 ja 3 kohdissa tarkoitetuissa jäsenäänestyksissä on vaalikelpoinen sellainen muut tässä pykälässä mainitut vaalikelpoisuuden edellytykset täyttävä puolueosaston jäsen, joka voidaan asettaa ehdokkaaksi samoissa kohdissa tarkoitettuihin yleisiin vaaleihin.

20 §

Jäsenäänestys toimitetaan puoluekokousedustajien vaaleissa piirijärjestöittäin ja vaaliyhtymittäin, kansanedustajaehdokkaiden vaaleissa vaalipiireittäin ja piirijärjestöittäin, presidenttiehdokkaan vaalissa koko maassa sekä kunnallisvaaliehdokkaiden vaaleissa kunnittain. Puoluehallitus päättää piirijärjestöjen kesken tarvittavasta yhteistoiminnasta, elleivät piirijärjestöt keskenään asiasta sovi.

21 §

Piirijärjestöittäin ja vaalipiireittäin toimitettavan jäsenäänestyksen keskuslautakuntana on asianomaisen piirijärjestön piirihallitus ja kunnittain toimitettavan jäsenäänestyksen keskuslautakuntana kunnallistoimikunta tai sen tehtäviä hoitava puoluejärjestö. Valtakunnallisista vaaleista keskusvaalilautakuntana vastaa puoluehallitus.

Jäsenäänestystä varten asianomainen keskuslautakunta nimeää tarvittavan määrän vähintään viisijäsenisiä vaalilautakuntia puoluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Puoluehallitus ja omalla alueellaan myös piirihallitus voi nimetä vaalitarkkailijoita.

22 §

Puolueen jäsenrekisterin perusteella piirijärjestöittäin, kunnallisjärjestöittäin ja puolueosastoinkin laadittuun äänestysluetteloon merkitään jokainen jäsenrekisteriin merkitty puolueosaston jäsen, joka on äänioikeutettu kysymyksessä olevassa jäsenäänestyksessä.

Äänestysluettelo laaditaan jäsenäänestystä edeltävän viimeisen jäsenmaksutilityksen perusteella.

Puoluehallitus laatii jäsenrekisterin perusteella pohjaluettelon, joka on äänestysluettelon perustana. Pohjaluettelo on jaoteltava piirijärjestöittäin, kunnallisjärjestöittäin ja puolueosastoittain.

Suoritettuaan pohjaluettelon tarkistuksen ja tehtyään siihen sääntöjen mukaisen äänioikeuden käytön vaatimat muutokset, piirihallitus vahvistaa äänestysluettelon noudatettavaksi jäsenäänestyksessä.

23 §

Vaalilautakunnan on lisättävä äänestysluetteloon sellainen toiminta-alueeseensa kuuluvan puolueosaston jäsen, joka osoittaa hyväksyttävän tositteen perusteella maksaneensa hänelle kuuluvan jäsenmaksun 19 §:ssä mainitulla tavalla tai olevansa vapautettu jäsenmaksusta taikka vapaajäsen.

24 §

Jäsenäänestyksen toimittamisajankohdan määrää puoluehallitus.

Jäsenäänestys toimitetaan piiri-, kunnallis- tai paikallistoimikunnan määräämissä äänestyspaikoissa, joissa äänestyksen toimittamista valvoo tehtävään määrätty vaalilautakunta. Jäsenäänestykset toimitetaan suljetuilla lipuilla. Äänestystä varten on äänestyspaikalla varattava aikaa vähintään kolme tuntia.

Yhdessä jäsenäänestyksessä äänioikeutettu saa äänestää vain kerran. Äänestysluetteloon on tehtävä merkintä äänioikeuden käyttämisestä.

Puoluehallitus ja piirihallitus antavat puoluevaltuuston hyväksymän äänestys- ja vaalijärjestyksen mukaisesti ohjeet jäsenäänestyksen toimittamisesta.

Jäsenäänestys voidaan toimeenpanna postiäänestyksenä. Puoluekokousedustajista toimeenpantavasta postiäänestyksestä päättää puoluehallitus, kansanedustajaehdokkaista toimeenpantavasta postiäänestyksestä päättää piirihallitus ja kunnallisvaaliehdokkaista toimeenpantavasta postiäänestyksestä päättää kunnallistoimikunta.

Myös postiäänestystä käytettäessä voidaan äänioikeutetulle varata mahdollisuus käyttää äänioikeuttaan erillisessä äänestystilaisuudessa.

Ehdokasasettelu

25 §

Oikeus asettaa ehdokkaita jäsenäänestyksiin on puolueosastoilla sekä vähintään viiden johonkin puolueosastoon kuuluvan äänioikeutetun jäsenen muodostamilla valitsijayhdistyksillä. Puolueosaston jäsen voi kuulua vain yhteen valitsijayhdistykseen. Presidenttiehdokkaasta järjestettävässä jäsenäänestyksessä tulee ehdokkaan olla vähintään viiden puolueosaston tai vähintään 100 äänioikeutetun jäsenen muodostaman valitsijayhdistyksen esittämä.

Ehdokkaat ilmoitetaan kunnallistoimikunnalle tai sen tehtäviä hoitavalle puoluejärjestölle ja piirihallitukselle pöytäkirjan otteella tai käyttäen kutakin jäsenäänestystä varten vahvistettua ehdokasilmoituskaavaketta.

Puoluekokousedustajista toimeenpantavaan jäsenäänestykseen asetettavan ehdokkaan on oltava jäsenenä kyseiseen vaaliyhtymään kuuluvassa puolueosastossa.

26 §

Puoluekokoukseen valitaan yhteensä 350 kokousedustajaa.

Kustakin piirijärjestöstä valittavien kokousedustajien lukumäärä saadaan kertomalla luku 350 piirijärjestöön kuuluvien puolueosastojen äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä ja jakamalla näin saatu luku kaikkien puolueosastojen äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä. Puoluehallituksen tehtävänä on vahvistaa kustakin piirijärjestöstä valittavien puoluekokousedustajien lukumäärät.

Piirihallituksen on muodostettava kunnallisjärjestöistä ja puolueosastoista vaaliyhtymiä niin, että kunkin vaaliyhtymän alueelta valitaan vähintään kolme puoluekokousedustajaa. Kunnallisjärjestön jäsenenä olevien puolueosastojen on kuuluttava samaan vaaliyhtymään. Samaa vaaliyhtymään kuuluvien puoluejärjestöjen on edustettava mahdollisuuksien mukaan alueellisesti yhtenäistä osaa piirijärjestöstä.

Kustakin vaaliyhtymästä valittavien kokousedustajien lukumäärä saadaan kertomalla piirijärjestöstä valittavien puoluekokousedustajien lukumäärä vaaliyhtymän jäsenenä olevien puolueosastojen äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä ja jakamalla näin saatu luku piirijärjestöön kuuluvien puolueosastojen äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä.

Tässä pykälässä tarkoitettuja puolueosastojen jäsenmääriä laskettaessa on perusteeksi otettava jäsenrekisteristä saatavat tiedot siltä kalenterivuoden puoliskolta, jolta jäsenmaksut on suoritettava puolueelle viimeistään kolme kuukautta ennen jäsenäänestyksen toimeenpanoa.

Ehdokasasettelun päätyttyä on piirihallituksen tarkistettava ehdokkaiden vaalikelpoisuus toteamalla, että ehdokas on 15 vuotta täyttänyt ja hänelle kuuluvan jäsenmaksun näiden sääntöjen 19 §:n mukaisella tavalla maksanut tai siitä vapautettu taikka vapaajäsen eikä häneen ole kohdistettu näiden sääntöjen 6 §:n mukaista jäsenoikeuksien määräaikaista rajoittamista.

27 §

Piirijärjestön kokous vahvistaa puoluekokousedustajien vaalien tuloksen. Puoluekokousedustajiksi tulevat kustakin vaaliyhtymästä ehdolla olleet heidän saamiensa äänimäärien mukaisessa järjestyksessä.

Piirihallituksen on toimitettava vaalien vahvistettu tulos tiedoksi kunnallisjärjestöille ja puolueosastoille sekä puoluehallitukselle. Piirihallituksen on toimitettava puoluekokousedustajien valtakirjat puoluehallitukselle viimeistään 14 päivää ennen puoluekokousta.

Ellei edustaja voi osallistua puoluekokoukseen, piirihallituksen on annettava valtakirja samassa vaaliyhtymässä lähinnä suurimman äänimäärän saaneelle ehdokkaalle. Jos edustaja on valittu ilman äänestystä, valtakirja on annettava vaaliyhtymän nimeämälle varaedustajalle.

Valtakirjojen ennakkotarkastuksen suorittavat puoluehallituksen määräämät valtakirjojen tarkastajat. Heidän on laadittava tarkastuksensa perusteella piirijärjestöittäni ja vaaliyhtymittäin järjestetty luettelo puoluekokousedustajista ja näiden varaedustajista.

28 §

Jos piirihallitus toteaa, että vaaleissa on tapahtunut virheellisyys, joka ilmeisesti on voinut ratkaisevasti vaikuttaa vaalien tulokseen, sen on määrättävä toimitettavaksi uudet vaalit. Määräystä uusien vaalien toimittamisesta on viivytyksettä noudatettava.

Mikäli puoluejärjestö tai puolueosaston jäsen ei tyydy piirihallituksen asiasta tekemään päätökseen on tällä oikeus saattaa asia puoluehallituksen lopullisesti ratkaistavaksi.

29 §

Kansanedustajien vaaleissa ehdokaslistalle asettamisesta päätetään piirijärjestön tai sen valtuuttamana piirihallituksen kokouksessa vaalikelpoisuudesta annettuja säädöksiä ja puoluehallituksen ohjeita noudattaen.

Listalle asettelussa on noudatettava jäsenäänestyksen tulosta. Piirikokouksella on kuitenkin oikeus puoluehallituksen suostumuksella, mikäli erityisen painavien syiden katsotaan sitä vaativan, asettaa listalle muitakin. Näitä ehdokkaita ei kuitenkaan saa olla enempää kuin 1/5 siitä määrästä, jonka puolue vaalipiirissä asettaa ehdokkaikseen. Listalta poistettavaksi ehdotetuille on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi.

Se, joka katsoo jäsenäänestyksessä tai listalle asettelussa oikeuttaan loukatun, voi saattaa asian puoluehallituksen lopullisesti ratkaistavaksi. Puoluehallituksen on käsiteltävä tätä koskevat asiat erittäin kiireellisinä.

30 §

Euroopan parlamentin vaaleissa ehdokaslistalle asettamisesta päättävät ensisijassa piirijärjestöt keskenään puoluevaltuuston kokouksessa piirijärjestöjen esittämistä ehdokkaista.

Se, joka katsoo listalle asettelussa oikeuttaan loukatun, voi saattaa asian puoluehallituksen lopullisesti ratkaistavaksi. Puoluehallituksen on käsiteltävä tätä koskevat asiat erittäin kiireellisinä.

31 §

Ehdokkaan asettamisesta tasavallan presidentin vaaliin päätetään mahdollisesti järjestettävän jäsenäänestyksen tuloksen pohjalta puoluevaltuustossa, ellei puoluevaltuusto siirrä tätä tehtävää puoluekokoukselle.

Kun ehdokkaita on enemmän kuin yksi, on toimitettava jäsenäänestys.

Se, joka katsoo jäsenäänestyksessä tai listalle asettelussa oikeuttaan loukatun, voi saattaa asian puoluehallituksen lopullisesti ratkaistavaksi. Puoluehallituksen on käsiteltävä tätä koskevat asiat erittäin kiireellisinä.

32 §

Kunnallisvaaleissa ehdokaslistalle asettamisesta päätetään kunnallisjärjestön edustajiston tai sen valtuuttamana kunnallistoimikunnan kokouksessa taikka kunnallisjärjestön tehtäviä hoitavan puoluejärjestön kokouksessa puoluehallituksen ja piirihallituksen ohjeita noudattaen.

Kun ehdokkaita on enemmän kuin listalle voidaan asettaa, on toimitettava jäsenäänestys.

Jos ehdokkaista on edellä 2 momentissa tarkoitetusta syystä tai kunnallisjärjestön edustajiston niin päätettyä toimitettu jäsenäänestys, on listalle asettelussa noudatettava jäsenäänestyksen tulosta. Kunnallisjärjestön edustajistolla tai sen valtuuttamana kunnallistoimikunnalla on kuitenkin piirihallituksen suostumuksella oikeus, mikäli erityisen painavien syiden katsotaan sitä vaativan, asettaa listalle muitakin. Näitä ehdokkaita ei kuitenkaan saa olla enempää kuin 1/5 siitä määrästä, jonka puolue kunnassa asettaa ehdokkaikseen. Listalta poistettaviksi ehdotetuille on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi.

Se, joka katsoo jäsenäänestyksessä tai listalle asettelussa oikeuttaan loukatun, voi saattaa asian piirihallituksen ratkaistavaksi. Piirihallituksen on käsiteltävä tätä koskevat asiat erittäin kiireellisinä. Mikäli puoluejärjestö tai puolueosaston jäsen ei tyydy piirihallituksen asiasta tekemään päätökseen, on tällä oikeus saattaa asia puoluehallituksen lopullisesti ratkaistavaksi.

33 §

Puoluekokousedustajien vaaleja varten asetetuista ehdokkaista on piirihallituksen laadittava yhdistelmä, johon ehdokkaat sijoitetaan aakkosjärjestyksessä. Yhdistelmään on kirjoitettava ehdokkaan suku- ja etunimet, ikä, ammatti tai arvo enintään kahta ilmaisua käyttäen sekä sen puolueosaston nimi, jonka jäsen hän on. Ehdokkaat on numeroitava juoksevasti aloittaen numerolla kaksi.

Puoluekokousedustajien vaaleissa äänioikeutettu voi äänestää enintään niin monta ehdokasta kuin vaaliyhtymästä on puoluekokousedustajia valittava. Äänestyslippu on laadittava niin, että siitä käy ilmi, missä järjestyksessä äänioikeutettu asettaa kannattamansa ehdokkaat toistensa edelle. Vaaleissa on käytettävä suhteellista henkilökohtaista vaalitapaa niin, että ensimmäiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama luku kuin se ehdokkaiden lukumäärä, jota äänioikeutettu enintään saa äänestää, toiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama edellä tarkoitettu luku vähennettynä yhdellä, kolmannelle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama edellä tarkoitettu luku vähennettynä kahdella ja niin edelleen.

Kansanedustajaehdokkaista toimeenpantavassa jäsenäänestyksessä kukin äänioikeutettu voi äänestää enintään puolta siitä ehdokasmäärästä, joka vaalipiirissä voidaan puolueen ehdokaslistalle asettaa. Vaaleja varten asetetuista ehdokkaista on laadittava yhdistelmä, niin kuin tämän pykälän 1 momentissa on määrätty. Vaaleissa on käytettävä suhteellista henkilökohtaista vaalitapaa niin kuin tämän pykälän 2 momentissa on määrätty.

Kunnallisvaaliehdokkaista toimeenpantavassa jäsenäänestyksessä kukin äänioikeutettu voi äänestää enintään yhtä monta ehdokasta kuin viimeksi toimitetuissa

kunnallisvaaleissa kunnallisvaltuutettuja tuli valituksi puolueen ehdokaslistalta. Edellä sanotun estämättä äänioikeutettu voi kuitenkin äänestää enintään 1/8 siitä ehdokasmäärästä, joka kunnassa voidaan puolueen ehdokaslistalle asettaa. Vaaleja varten on kunnallistaimikunnan tai sen tehtäviä hoitavan puoluejärjestön laadittava asetetuista ehdokkaista yhdistelmä, niin kuin tämän pykälän 1 momentissa on määrätty. Vaaleissa on käytettävä suhteellista henkilökohtaista vaalitapaa niin kuin tämän pykälän 2 momentissa on määrätty.

Puoluevaltuusto

34 §

Puoluevaltuuston kevätkokous pidetään vuoden alkupuoliskolla ja syyskokous vuoden jälkipuoliskolla vuosittain. Kokouspaikasta ja -ajasta päättää puoluehallitus. Puoluevaltuuston ylimääräinen kokous on pidettävä, jos vähintään 1/3 puoluevaltuuston varsinaisista jäsenistä sitä erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii tai jos puoluehallitus katsoo sen tarpeelliseksi.

Puoluevaltuuston kokouksen kutsuu koolle puoluehallitus. Kokouskutsu lähetetään piirijärjestöille kirjallisena viimeistään kolme päivää ennen kokousta.

35 §

Puoluevaltuustoon kuuluvat varsinaisen puoluekokouksen erikseen valitsema puheenjohtaja sekä varsinaisen puoluekokouksen valitsevat 60 jäsentä, joista vähintään 40 % tulee olla miehiä ja 40 % naisia. Jäsenet valitaan piirijärjestöittäin. Kustakin piirijärjestöstä valittavien jäsenten lukumäärä saadaan kertomalla luku 60 piirijärjestöön kuuluvien puolueosastojen äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä ja jakamalla näin saatu luku kaikkien puolueosastojen äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä. Samoin perustein varsinainen puoluekokous valitsee jäsenille varajäsenet, jotka kutsutaan puoluevaltuuston kokoukseen siinä järjestyksessä kuin heidät on tehtävään valittu. Piirijärjestöjen kokouksilla on oikeus esittää ehdokkaita puoluevaltuuston jäseniksi ja varajäseniksi. Puoluevaltuuston jäsenten ehdokasasettelussa on huomioitettava sääntöjen määräys sukupuolten tasa-arvosta.

Sen jälkeen kun puoluevaltuuston puheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet on valittu, valitsee puoluekokous puoluevaltuuston jäsenten keskuudesta puoluevaltuuston ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Puoluevaltuuston jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on hyvissä ajoin ilmoitettava esteestään piirihallitukselle ja puoluehallitukselle, jonka on kutsuttava samaa piirijärjestöä edustava varajäsen estyneen tilalle.

Jos puoluevaltuuston jäsen muuttaa pois edustamansa piirijärjestön alueelta tai on muusta syystä pysyvästi estynyt osallistumaan puoluevaltuuston kokouksiin,

puoluehallituksen on kutsuttava hänen tilalleen samaa piirijärjestöä edustava varajäsen.

Puoluehallitukseen kuuluva henkilö ei voi kuulua puoluevaltuustoon.

36 §

Edellisessä pykälässä tarkoitettuja puolueosastojen jäsenmääriä laskettaessa on perusteeksi otettava siltä kalenterivuoden puoliskolta jäsenrekisteristä saatavat tiedot, jotka ovat perusteena puoluekokousedustajien piirijärjestö- ja vaaliyhtymäkohtaista jakautumista määrättäessä.

37 §

Puoluevaltuuston kokouksessa on jokaisella saapuvilla olevalla äänivaltaisella jäsenellä yksi ääni. Mikäli 1/3 äänivaltaisista jäsenistä sitä vaatii, on äänestys toimitettava suljetuin lipuin. Äänten jakautuessa tasan tulee päätöksi se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaaleissa ja suljetuissa lippuäänestyksissä, joissa ratkaisee arpa.

38 §

Puhe-, esitys- ja äänioikeus puoluevaltuuston kokouksessa on jokaisella näiden sääntöjen 35 §:n 1 momentissa määrättyllä tavalla valitulla jäsenellä.

Puhe- ja esitysoikeus puoluevaltuuston kokouksessa on puoluehallituksen jäsenillä, puolueen tilintarkastajien puheenjohtajalla, piirihallituksen edustajalla sekä Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtajalla sekä Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen Euroopan parlamentti -valtuuskunnan puheenjohtajalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus puoluevaltuuston kokouksissa on Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän valtuutetuilla edustajilla, Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen Euroopan parlamentti -valtuuskunnan jäsenillä, valtioneuvoston jäseninä olevilla puolueen edustajilla, puoluetöimiston valtuutetuilla toimitsijoilla, piirijärjestöjen toiminnanjohtajilla, puoluelehtien päätoimittajilla, Sosialidemokraattiset Naiset - Socialdemokratiska Kvinnor -järjestön, Nuorten Kotkain Keskusliitto - Unga Örnars Centralförbund NKK r.y:n, Sosialidemokraattiset Nuoret ry:n, Socialdemokratisk Ungdom rf:n ja Sosialidemokraattiset Opiskelijat ry, Socialdemokratiska studenter rf:n valtuutetuilla edustajilla.

Läsnäolo-oikeus puoluevaltuuston kokouksissa on henkilöillä, joille puoluevaltuusto kirjallisen pyynnön perusteella sen myöntää.

Puoluevaltuuston tehtävänä on

- 1) päättää suorittamiensa tilannearviointien perusteella kulloinkin tarpeellisista taloudellisista, poliittisista ja järjestöllisistä ratkaisuista, antaa ohjeita puoluekokousten päätösten soveltamisesta ja ratkaista puoluehallituksen puoluevaltuustolle alistamat menettelytapakysymykset,
- 2) päättää mahdollisen jäsenäänestyksen tuloksen pohjalta puolueen ehdokkaan asettamisesta tasavallan presidentin vaaliin, ellei puoluevaltuusto siirrä tätä tehtävää puoluekokoukselle,
- 3) päättää puolueen osallistumisesta hallitukseen näiden sääntöjen 47 §:ssä määrättyllä tavalla,
- 4) päättää puoluekokouksen hyväksymien jäsenmaksun määräytymisperusteiden mukaisesti täydestä jäsenmaksusta ja siitä eri puoluejärjestöille tulevas-ta osuudesta sekä mahdollisista ylimääräisistä jäsenmaksuista,
- 5) hyväksyä talousarvio seuraavaa kalenterivuotta varten,
- 6) hyväksyä toimintasuunnitelma seuraavaa kalenterivuotta varten,
- 7) tarkastaa ja puoluekokousta varten omasta puolestaan hyväksyä puolueen toimintakertomus sekä tilintarkastajien antaman lausunnon perusteella päättyneen kalenterivuoden tilit,
- 8) käsitellä puolueen eduskuntaryhmän kertomus päättyneiltä valtiopäiviltä,
- 9) hyväksyä äänestys- ja vaalijärjestykset noudatettaviksi jäsenvaaleissa ja -äänestyksissä,
- 10) ratkaista kiinteän omaisuuden lahjoittamista koskevat asiat,
- 11) evästää asianomaisia puolue- ja muita elimiä puoluelehdistöä ja puolueen harjoittamaa taloudellista toimintaa koskevissa asioissa,
- 12) päättää muista näiden sääntöjen mukaan puoluevaltuuston ratkaistaviin kuuluvista asioista, kuten piirijärjestön hyväksymisestä puolueen jäseneksi, puolueosaston jäsenen erottamista koskevan vaatimuksen esittämisestä ja piirijärjestön erottamisesta puolueesta.

Puoluevaltuustolla on oikeus milloin hyvänsä tarkistuttaa puolueen varainhoidon tila ja kirjanpito ja, jos tarkastuksen tulos antaa siihen aihetta, erottaa puolueen työntekijä ja päättää ryhdyttäväksi muihin tarpeellisiksi katsottuihin toimenpiteisiin.

Puoluehallitus

40 §

Puolueen lain mukaisena hallituksena ja poliittisen toiminnan johtoelimenä on puoluehallitus, johon kuuluu varsinaisen puoluekokouksen erikseen valitsemien puheenjohtajan ja puoluesihteerin lisäksi kolmetoista jäsentä. Näistä vähintään yhden on oltava jäsenenä Ruotsalaiseen Työväenliittoon kuuluvassa puolueosastossa.

Jos ehdokkaita puheenjohtajan tai puoluesihteerin vaaliin on asetettu enemmän kuin kaksi, on vaali toimeenpantava suljettua lippuäänestystä käyttäen siten, että ellei ensimmäisessä vaalissa kukaan ehdokkaista saa enempää kuin puolet annetuista äänistä, toimeenpannaan toinen vaali, jossa ehdokkaina voivat olla ne kaksi henkilöä, jotka ensimmäisessä vaalissa ovat saaneet eniten ääniä. Toisessa vaalissa eniten ääniä saanut on tullut valituksi.

Puoluehallituksen jäsenet valitaan enemmistövaalitapaaja vaadittaessa suljettua lippuäänestystä käyttäen. Mikäli vähintään 1/5 äänioikeutetuista puoluekokousedustajista sitä vaatii, on puoluehallituksen jäsenet valittava henkilökohtais- ta suhteellista vaalitapaa käyttäen.

Puoluekokouksen nimeämän vaalitoimikunnan on laadittava puoluehallituksen jäsenten vaaleihin asetetuista ehdokkaista yhdistelmä, johon ehdokkaat sijoitetaan aakkosjärjestyksessä. Yhdistelmään on kirjoitettava ehdokkaan suku- ja etunimet, ikä, ammatti tai arvo enintään kahta ilmaisuja käyttäen sekä ehdokkaan kotikunta ja piirijärjestö. Ehdokkaat on numeroitava juoksevasti aloittaen numerolla kaksi.

Äänioikeutettu puoluekokousedustaja voi merkitä äänestyslippuun enintään kolmentoista ehdokkaan numeron. Henkilökohtaisista suhteellista vaalitapaa käytettäessä äänestyslippu on laadittava niin, että siitä käy ilmi, missä järjestyksessä äänioikeutettu puoluekokousedustaja asettaa kannattamansa ehdokkaat toistensa edelle. Ensimmäiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama luku, kuin se ehdokkaiden lukumäärä, jota äänestyslipulla on äänestetty, toiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama edellä tarkoitettu luku vähennettynä yhdellä, kolmannelle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama edellä tarkoitettu luku vähennettynä kahdella ja niin edelleen.

Vaalien tuloksen perusteella puoluekokous nimittää eniten ääniä saaneen Ruotsalaiseen Työväenliittoon kuuluvan puolueosaston jäsenen sekä viisi eniten ää-

niä saanutta miestä ja viisi eniten ääniä saanutta naista sekä kaksi muuta eniten ääniä saanutta puoluehallituksen jäseniksi.

Sen jälkeen kun puheenjohtaja, puoluesihteerin ja puoluehallituksen jäsenet on valittu, valitsee puoluekokous puoluehallituksen jäsenten keskuudesta ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Puoluehallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtajan tai yhden varapuheenjohtajan lisäksi vähintään seitsemän muuta jäsentä on läsnä.

Puoluevaltuuston puheenjohtajalla, Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtajalla, Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen Euroopan parlamentti - valtuuskunnan puheenjohtajalla ja valtioneuvoston jäsenenä olevilla puolueen edustajilla on puoluehallituksen kokouksissa puhe- ja esitysoikeus.

41 §

Päätökset puoluehallituksen kokouksissa tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan tulee päätökseksi se ehdotus, jota kokouksen puheenjohtaja on kannattanut, vaaleissa kuitenkin ratkaisee arpa.

42 §

Puoluehallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä on erikseen määrätty,

- 1) huolehtia puoluekokousten ja puoluevaltuuston päätösten täytäntöönpanosta ja johtaa puolueen poliittista ja järjestöllistä toimintaa,
- 2) määritellä puolueen kanta kulloinkin esille tuleviin poliittisiin, järjestöllisiin ja taloudellisiin kysymyksiin, mikäli päätöksentekoa ei ole erikseen määrätty jollekin muulle puolue-elimelle,
- 3) johtaa puolue toimistoa ja vastata asioiden hoidosta sitä varten asetetuissa toimi- ja apuelimissä sekä valvoa puolueen varainhoitoa ja kirjanpitoa,
- 4) kantaa ja vastata puolueen puolesta kaikissa sitä koskevissa oikeus- ja hallintoasioissa sekä ratkaista kiinteistön ostamista tai myymistä taikka kiinnittämistä koskevat asiat,
- 5) nimetä sääntöjen edellyttämät puolueen nimenkirjoittajat,
- 6) päättää puoluelehden oikeuksien antamisesta ja peruuttamisesta,
- 7) julkaista ja kustantaa puolueen valistus- ja kasvatustyössä tarvittavaa ohjekirjallisuutta, lentolehtisiä, vaalijulisteita, teksti- ja kuvajulkaisuja, puhe-

lausunta- ja musiikkiesityksaineistoa, juhlamainoksia, esittelylehtisiä ynnä muita julkaisuja ja painotuotteita sekä päättää maksullisten vappu- ja puolumerkkien levittämisestä,

- 8) tukea, avustaa ja ohjata puoluejärjestöjä, erityisesti piirijärjestöjä, kasvatusta, valistus- ja järjestötyön suorittamisessa,
- 9) laatia puoluevaltuuston kevätkokoukselle puolueen toimintakertomus ja tilinpäätös sekä puoluevaltuuston syyskokoukselle esitys puolueen talousarvioksi ja toimintasuunnitelmaksi,
- 10) esittää puolueen tilit, pöytäkirjat ja muut varainhoitoa tai hallintoa koskevat asiakirjat kahden kuukauden kuluessa kunkin kalenterivuoden päättymisestä puoluekokouksen valitsemille tilintarkastajille ja tarkastuksen tapahtunutta puoluevaltuustolle, sekä puoluekokousvuotena puoluekokoukselle,
- 11) vastata siitä, että varsinainen puoluekokous saa käsiteltäväkseen puolueen toimintakertomukset ja tilinpäätökset kuluneen puoluekokouskauden kultaan kalenterivuodelta sekä tilintarkastajien niistä antamat lausunnot,
- 12) valvoa puoluejärjestöjen ja puolueen työntekijöiden toimintaa ja huolehtia yhteishengen ja hyvän järjestyksen säilyttämisestä puolueessa.

Puolueen nimen kirjoittaminen

43 §

Puolueen nimen kirjoittavat puolueen puheenjohtaja, puoluesihteeri, varapuheenjohtajat ja enintään kaksi puoluehallituksen nimeämää puoluetoimiston työntekijää, aina kaksi yhdessä.

Puolueen tilien tarkastus

44 §

Puolueen tilintarkastajina toimii kolme varsinaista tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa, jotka varsinainen puoluekokous valitsee seuraavaan varsinaiseen puoluekokoukseen asti. Tilintarkastajien puhevaltaa käyttää puolueen toimielimissä se, jonka varsinaiset tilintarkastajat ovat nimenneet puheenjohtajakseen.

Tilikausi on kalenterivuosi. Tilintarkastajien on vuosittain tarkastettava puolueen tilit ja taloudenhoito päättyneeltä kalenterivuodelta ja annettava niistä tilintarkastuskertomus puoluevaltuuston kevätkokoukselle ja varsinaiselle puoluekokoukselle. Kertomus on jätettävä puoluehallitukselle heti vuositilintarkastuksen päätyttyä ja viimeistään 2 viikkoa ennen sitä kokousta, jossa tilinpäätös vahvistetaan. Tilintarkastajilla on oikeus suorittaa varsinaisten tilintarkastusten ohella

puolueen hallinnon, kirjanpidon ja kassan valvontatarkastus, milloin he katsovat sen aiheelliseksi.

Puolueen lehdistö

45 §

Puolueen pää-äänenkannattaja on puoluehallituksen nimeämä puolueen päivälehti. Maakunnallisten ja alueellisten lehtien, joille puoluehallitus on antanut näiden sääntöjen 42 § (muuttunut numerointien 6 kohdan mukaiset puoluelehden oikeudet, nimestäjä ilmestymispaikasta päättävät niitä kustantavat yritykset saatuaan asiasta puoluehallituksen lausunnon.

46 §

Puoluelehtiä kustantavat yritykset on veloitettava etukäteen neuvottelemaan lehden päätoimittajan ottamista, ilmestymiskertojen lukumäärän muuttamista ja muista lehtien julkaisemista koskevista tärkeistä toimenpiteistä puoluehallituksen ja piirihallituksen valtuuttamien edustajien kanssa, mikäli lehden asema puoluelehtenä halutaan säilyttää. Kustannusyritykset on samoin ehdoin veloitettava antamaan puoluehallitukselle sen pyytämät tiedot taloudellisesta asemastaan sekä alistamaan puoluehallitukselle lausunnon saamista varten suunnitelmat, jotka koskevat kiinteistöjen rakentamista, laajentamista tai luovutusta taikka muuta huomattavaa taloudellista hanketta.

Osallistuminen hallitukseen

47 §

Puoluehallitus ja Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä nimeävät hallitusneuvotteluihin liittyviä asioita valmistelemaan toimikunnan, johon kuuluu puheenjohtajana puolueen puheenjohtaja ja kahdeksan muuta jäsentä, joista neljä nimeää puoluehallitus ja neljä Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä. Tämän toimikunnan jäsenet edustavat puoluetta hallitusneuvottelijoina ja ovat läsnäolo- ja puheoikeutettuja puoluevaltuuston, puoluehallituksen ja Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kokouksissa niiden käsitellessä tässä pykälässä tarkoitettuja asioita.

Puoluehallitus toimittaa hallitusneuvottelijoiden esityksen puoluevaltuustolle. Samassa yhteydessä puoluevaltuustolle on toimitettava myös puoluehallituksen ja Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän hallitusneuvottelijoiden esityksestä antamat lausunnot.

Puoluevaltuusto määrittelee puolueen kannan hallituksen ohjelmaan, päättää puolueen osallistumisesta hallitukseen sekä nimeää puolueen ehdokkaan hallituksen muodostajaksi ja puolueen ehdokkaat valtioneuvoston jäseniksi. Puo-

luovaltuusto voi siirtää puolueen osallistumista hallitukseen koskevat asiat puoluehallituksen päätettäväksi. Ennen kuin puoluehallitus luovuttaa puolueen kannanoton hallituksen ohjelmasta tai hallitukseen osallistumisesta taikka esityksen puoluetta edustavista valtioneuvoston jäsenistä hallituksen muodostajalle tai pääministerille, on sen varattava Sosialidemokraattiselle eduskuntaryhmälle mahdollisuus esittää lausuntonsa asiasta.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä

48 §

Puolueosaston jäsenenä olevat kansanedustajat muodostavat Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän.

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän sääntöjen muuttamista koskevat asiat käsitellään valmistavasti asiantuntijaryhmässä, johon kuuluu vähintään kaksi eduskuntaryhmän ja yhtä monta puoluehallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä.

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kultakin valtiopäiviltä puoluevaltuustolle esittämä toimintakertomus käsitellään sääntömääräisenä asiana puoluevaltuuston kevätkokouksessa.

Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen valtuuskunta Euroopan parlamentissa

49 §

Puolueosaston jäsenenä olevat Euroopan parlamentin jäsenet muodostavat Suomen Sosialidemokraattisen puolueen valtuuskunnan Euroopan parlamentissa.

Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen Euroopan parlamentti -valtuuskunnan sääntöjen muuttamista koskevat asiat käsitellään valmistavasti asiantuntijaryhmässä, johon kuuluu vähintään kaksi europarlamenttiryhmän ja yhtä monta puoluehallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä.

50 §

Puolueen sääntöjen muuttamisesta tai puolueen purkamisesta voidaan päättää varsinaisessa puoluekokouksessa, jos sitä koskeva esitys on tehty näiden sääntöjen määräämällä tavalla ja vähintään 2/3 äänestyksessä annetuista äänistä päätöstä kannattaa. Yleisiä vaaleja ja niiden ehdokasasettelua koskevilta osin sääntöjä voidaan muuttaa myös puoluevaltuuston toimesta, mikäli sitä koskeva esitys on tehty näiden sääntöjen määräämällä tavalla ja vähintään 2/3 äänestyksessä annetuista äänistä kannattaa päätöstä.

51 §

Jos puolue purkautuu tai lakkautetaan, on puolueen varat puoluekokouksen päätöksen mukaisesti käytettävä puolueen päämääriä edistäviin tarkoituksiin.

52 §

Niissä asioissa, joista näissä säännöissä ei ole määräyksiä, noudatetaan yhdistys- ja puoluelakia.

Liiteli

Puolueen piirijärjestöjen mallisäännöt

Hyväksytty SDP:n XXXVII puoluekokouksessa Helsingissä 6.6.1996.

1 §

Yhdistyksen nimi on _____ Sosialidemokraattinen piirijärjestö ry ja kotipaikka _____ kaupunki.

Yhdistyksen toiminta-alueena on _____ vaalipiiri.

Yhdistyksestä käytetään näissä säännöissä nimitystä piirijärjestö.

Näissä säännöissä mainituilla puolue-elimillä tarkoitetaan Suomen Sosialidemokraattinen Puolue - Finlands Socialdemokratiska Parti r.p:n puolue-eliä.

2 §

Piirijärjestön tarkoituksena on liittää yhteen toiminta-alueellaan kaikki puolueen järjestörakenteeseen kuuluvat kunnallisjärjestöt ja puolueosastot, ylläpitää yhteyttä niiden ja puoluehallituksen välillä, edistää jäsenjärjestöjensä kanssa sosialidemokratian tavoitteiden toteuttamista sekä vaikuttaa alueensa johtavana järjestönä puolueen periaateohjelman ja tavoitteiden mukaisessa sosialidemokraattisessa toiminnassa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi piirijärjestö järjestää kokous- ja koulutustilaisuuksia, harjoittaa toimintansa kannalta tarpeellista kustannustoimintaa sekä kannustaa ja johtaa toimialueensa puoluejärjestöjen, puolueväen ja sosialidemokratian kannattajien valmistautumista yleisiin vaaleihin.

Piirijärjestön toiminta ei saa olla ristiriidassa puolueen sääntöjen eikä puolueen toimielinten päätösten kanssa.

3§

Piirijärjestön jäsenenä voi olla jokainen piirijärjestön toimialueella toimiva puoluehallituksen luvalla rekisteröity sosiaalidemokraattinen kunnallisjärjestöjä kunnallisjärjestöön kuulumaton puolueosasto.

Piirijärjestön kannattavana jäsenenä voi olla piirijärjestön toimialueella toimiva oikeuskelpoinen järjestö tai yhteisö, joka tukee piirijärjestöä sen tarkoituksen toteuttamisessa.

Piirijärjestön jäseneksi ja kannatusjäseneksi hyväksymisestä päättää piirihallitus.

4§

Saatuäänä asiasta puoluehallituksen lausunnon piirikokous voi erottaa piirijärjestöstä kunnallisjärjestön ja kunnallisjärjestöön kuulumattoman puolueosaston, joka toimii vastoin puolueen ohjelmaa, piirijärjestön tai puolueen toimielinten päätöksiä tai laiminlyö maksunsa taikka tukee puolueen vastaista toimintaa. Ennen asian ratkaisemista on järjestölle varattava tilaisuus selityksen antamiseen.

Erotettu järjestö on vailla sääntömääräisen puoluejärjestön oikeuksia erottamis- päätöksestä lukien.

Ilman puoluehallituksen suostumusta ei piirijärjestön jäsenyydestä erotettua järjestöä voida hyväksyä uudelleen jäseneksi piirijärjestöön.

5§

Piirijärjestön jäsenenä oleva järjestö ei voi erota piirijärjestöstä, jos vähintään kolme sen jäsentä sitä järjestön kokouksessa vastustaa.

Piirijärjestöstä eroavan järjestön on ilmoitettava eroamisestaan kirjallisesti piirihallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka valtuutetun välityksellä piirikokouksen pöytäkirjaan merkittäväksi.

6§

Piirijärjestöön kuuluvan puolueosaston on huolehdittava siitä, että sen jäsenistä suoritetaan puolueen sääntöjen mukainen jäsenmaksu.

Piirijärjestön syyskokouksella on oikeus määrätä jäsenjärjestöjen suoritettavaksi erityisiä tarpeita varten piirijärjestön tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömiä ylimääräisiä jäsenmaksuja.

Piirijärjestön syyskokous voi määrätä kannattavan jäsenen maksettavaksi kannatusmaksuja.

7§

Piirijärjestö voi omistaa osakkeita ja muita arvopapereita, hallita ja omistaa kiinteistöjä, harjoittaa majoitus-, ravitsemus-, elokuva-, teatteri- ja julkaisutoimintaa sekä kirjakauppaliikettä, vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä toimeenpanna arpajaisia ja varainkeräyksiä. Tarvittaessa piirijärjestö hankkii taloudelliselle toiminnalleen asianomaisen luvan.

Ennen kuin piirijärjestö päättää kiinteistön rakentamisesta, laajentamisesta tai luovutuksesta tai muusta huomattavasta taloudellisesta taikka liiketoimintaa koskevasta hankkeesta, on sen neuvoteltava asiasta puoluehallituksen kanssa sekä käytettävä puolueen mahdollisesti suosittelemaa asiantuntija-apua.

8§

Piirijärjestön ylimpänä päättävänä elimenä on piirikokous.

Piirijärjestö kokoontuu varsinaiseen kokoukseen vuosittain kaksi kertaa, kevätkokoukseen viimeistään huhtikuussa ja syyskokoukseen viimeistään marraskuussa. Näiden lisäksi voidaan pitää ylimääräisiä piirikokouksia.

Ylimääräinen piirikokous on pidettävä, kun varsinainen piirikokous on niin päättänyt tai vähintään 1/3 piirijärjestön jäsenjärjestöistä sitä erityisesti ilmoitettua asiaa varten piirihallitukselta kirjallisesti vaatii taikka kun piirihallitus katsoo sen tarpeelliseksi.

Piirikokoukset kutsuu koolle piirihallitus. Kutsu varsinaiseen piirikokoukseen on toimitettava jäsenjärjestöille kirjallisesti vähintään kahdeksan viikkoa ennen kokousta ja ylimääräiseen piirikokoukseen vähintään kolme päivää ennen kokousta.

Kokouskutsussa on mainittava esille tulevat asiat.

9§

Piirikokousedustajain toimikausi on kalenterivuosi. Edustajat valitaan puolueosastoittain alkavaa toimikautta varten puolueosaston syyskokouksessa. Vaalissa valitaan yksi kokousedustaja jokaista puolueosaston jäsenmäärän alkavaa vähintään 30 ja enintään 150 lukua kohden sen mukaan kuin piirijärjestön kevätkokous päättää, sekä saman verran varaedustajia, jotka kutsutaan piirikokoukseen valintajärjestyksessä.

Kunnallisjärjestön syyskokous hyväksyy vaalin perusteella kunnallisjärjestön edustajat piirikokoukseen.

Puolueosastojen johtokuntien on ilmoitettava piirikokousedustajiksi valittujen henkilöiden nimet ja osoitteet kirjallisesti piirihallitukselle valintakokousta seuraavan joulukuun 31 päivään mennessä.

10 §

Piirikokouksessa on jokaisella valtuutetulla piirikokousedustajalla yksi ääni kuitenkin ottaen huomioon, mitä suhteellisesta henkilökohtaisesta vaalista näissä säännöissä on määrätty. Jos vähintään 1/10 äänioikeutetuista piirikokousedustajista niin vaatii, on toimitettava nimiäänestys. Vaalit toimitetaan vaadittaessa suljetuin lipuin.

Äänten jakautuessa tasan, tulee päätökseksi se mielipide, johon piirikokouksen puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaaleissa ja suljetussa lippuäänestyksessä, joissa ratkaisee arpa.

H §

Puhe-, esitys- ja äänioikeus piirikokouksessa on jokaisella valtuutetulla piirikokousedustajalla, joka on valittu edellä 9 §:n 1 momentissa määrättyllä tavalla.

Puhe- ja esitysoikeus piirikokouksessa on piirihallituksen jäsenillä ja piirin toiminnanjohtajalla, piirijärjestön tilintarkastajilla, puoluehallituksen ja puoluetomiston edustajalla, kunnallisjärjestön edustajalla, sekä kullakin piirin alueelta valitulla puoluevaltuuston jäsenellä ja piirin toiminta-alueena olevasta vaalipiiristä valituilla sosialidemokraattisilla kansanedustajilla sekä piirijärjestön jäseninä oleviin puolueosastoihin kuuluvilla Euroopan parlamentin jäsenillä.

Läsnäolo- ja puheoikeus piirikokouksissa on puolueen sääntöjen 14 §:ssä tarkoitetuilla sisarjärjestöjen edustajilla sekä kannattavan jäsenen edustajalla.

Piirikokous voi myöntää oikeuden olla läsnä piirikokouksessa sekä erityisestä syystä myös puheoikeuden.

12 §

Piirijärjestön kevätkokouksen erityisenä tehtävänä on:

päättää vastuuvapauden myöntämisestä piirihallitukselle ja muille vastuuvelvollisille,

määrätä edustajaperuste seuraavaa piirikokousedustajien vaalia varten,

käsitellä puolueen ja Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän toimintaa,

päättää tehdyistä esityksistä piirijärjestön sääntöjen muuttamiseksi,

puoluekokousvuonna valita tai jättää ylimääräisen piirikokouksen valittavaksi piirijärjestöä edustavat ehdokkaat puoluevaltuuston varsinaisiksi ja varajäseniksi käyttäen samanlaista suhteellista henkilökohtaista vaalitapaa kuin piirihallituksen jäsenten vaalissa, jos vähintään 1/5 äänivaltaisista piirikokousedustajista sitä vaatii.

Piirijärjestön syyskokouksen erityisenä tehtävänä on:

päättää piirihallituksen jäsenille suoritettavista kustannusten korvauksista sekä tilintarkastajille suoritettavien palkkioiden maksuperusteista seuraavaa kalenterivuotta varten,

päättää seuraavan kalenterivuoden aikana kannettavista mahdollisista ylimääräisistä jäsenmaksuista,

päättää kannatusjäsenten maksuista,

hyväksyä piirijärjestölle talousarvio ja vahvistaa toimintasuunnitelma seuraavaa kalenterivuotta varten,

päättää tehdyistä esityksistä piirijärjestön sääntöjen muuttamiseksi,

valita joka toinen vuosi piirihallituksen puheenjohtaja,

valita piirihallituksen jäsenet ja varapuheenjohtaja niin kuin näiden sääntöjen 14 §:ssä määrätään,

valita kaksi varsinaista ja kaksi varatilintarkastajaa seuraavaa kalenterivuotta varten,

Euroopan parlamentin vaaleja edeltävänä vuonna päättää ehdokkaista, joista puoluevaltuusto nimeää puolueen ehdokkaat Euroopan parlamentin jäsenten vaaliin.

13 §

Aloitteita varsinaiselle piirikokoukselle voi tehdä piirijärjestön alueella toimivan puolueosaston jäsen, puolueosasto, kunnallisjärjestö, piirihallitus ja puoluehallitus.

Aloitteet on toimitettava kirjallisesti piirihallitukselle viimeistään kuusi viikkoa ennen piirikokousta. Piirihallituksen on toimitettava toimintakertomus sekä aloitteet ja niistä antamansa lausunnot kunnallisjärjestöille, puolueosastoille ja piirikokousedustajille viimeistään kahta viikkoa ennen kokousta.

Piirijärjestön toiminnan johtoelimenä ja lainmukaisena hallituksena on piirihallitus, johon kuuluu puheenjohtaja sekä vähintään 6, mutta enintään 12 muuta jäsentä. Näistä tulee vähintään 40 % olla naisia ja vähintään 40% miehiä. Puheenjohtaja valitaan syyspiirikokouksessa kahdeksi seuraavaksi kalenterivuodeksi. Piirihallituksen jäsenet valitaan syyspiirikokouksessa kahdeksi seuraavaksi kalenterivuodeksi siten, että kunakin vuotena puolet jäsenistä on erovuoroisia.

Piirihallituksen jäsenet valitaan enemmistövaalitapaa ja vaadittaessa suljettua lippuäänestystä käyttäen. Mikäli vähintään 1/5 äänioikeutetuista piirikokousedustajista sitä vaatii on piirihallituksen jäsenet valittava henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa käyttäen. Tällöin kukin äänioikeutettu voi antaa äänensä enintään niin monelle ehdokkaalle, kuin piirihallitukseen on vaalissa jäseniä valittava. Kussakin äänestyslipussa ensimmäiselle sijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama luku kuin se ehdokkaiden lukumäärä, joita äänestyslipulla on äänestetty, toiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama edellä tarkoitettu luku vähennettynä yhdellä, kolmannelle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama edellä tarkoitettu luku vähennettynä kahdella ja niin edelleen.

Vaalien tuloksen perusteella kokous nimeää eniten ääniä saaneet piirihallituksen jäseniksi ottaen huomioon sääntöjen 14 § ensimmäisen momentin määräykset miesten ja naisten osuudesta piirihallituksessa.

Sen jälkeen kun puheenjohtaja ja piirihallituksen jäsenet on valittu, valitsee piirikokous piirihallituksen jäsenten keskuudesta varapuheenjohtajan seuraavaksi kalenterivuodeksi.

Jos ehdokkaita piirihallituksen puheenjohtajan vaaliin on asetettu enemmän kuin kaksi, on vaali toimeenpantava suljettua lippuäänestystä käyttäen siten, että ellei ensimmäisessä vaalissa kukaan ehdokkaista saa enempää kuin puolet annetuista äänistä, toimeenpannaan toinen vaali, jossa ehdokkaina voivat olla ne kaksi henkilöä, jotka ensimmäisessä vaalissa ovat saaneet eniten ääniä. Toisessa vaalissa eniten ääniä saanut on tullut valituksi.

Piirihallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta.

Piirihallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on läsnä.

Piirihallituksen tehtävänä on:

hoitaa piirijärjestön hallituksena sen asioita puolueen ja piirijärjestön sääntöjen sekä puolue-elinten ja piirikokouksen tekemien päätösten mukaisesti sekä valmistella piirikokouksissa esille tulevat asiat,

johtaa ja järjestää vaalitoimintaa sekä vastata toiminta-alueellaan muunkin puolue toiminnan käytännöllisestä hoitamisesta,

nimetä, neuvoteltuaan asiasta puoluehallituksen kanssa, piirijärjestölle toiminnanjohtaja,

valita ja erottaa piirijärjestön palkatut toimihenkilöt ja vahvistaa heidän työsuhteensa ehdot,

kantaa ja vastata piirijärjestön puolesta kaikissa sitä koskevissa oikeus- ja hallintoasioissa sekä ratkaista kiinteistön ostamista tai myymistä taikka kiinnittämistä koskevat asiat ottaen huomioon näiden sääntöjen 7 §:n määräykset,

päättää piirijärjestön nimen kirjoittamisesta,

asettaa piirijärjestön toimintaa varten tarpeelliset valmistelu- ja apuelimet,

toimittaa puolue toimistoon piirijärjestön tilinpäätökset ja toimintakertomukset sekä puoluehallituksen vaatimat muut kirjalliset selvitykset.

16 §

Piirihallituksen tiedonannot kunnallisjärjestöille ja puolueosastoille toimitetaan ilmoituksella piirikokouksen hyväksymässä puoluelehdessä tai kirjeellisesti.

17 §

Piirijärjestön nimen kirjoittavat piirihallituksen puheenjohtaja, piirin toiminnanjohtaja ja piirihallituksen tehtävään määräämä piirihallituksen jäsen tai piirijärjestön toimihenkilö, aina kaksi yhdessä.

18 §

Piirijärjestön tilit päätetään kalenterivuositain.

Päättäneen vuoden tilit ja piirijärjestön toimintaa koskevat muut asiakirjat on jätettävä piirijärjestön syyskokouksen valitsemille tilintarkastajille vähintään kolme viikkoa ennen piirijärjestön kevätkokousta. Tilintarkastajien on suoritettava tilien tarkastus ja annettava niistä piirihallitukselle piirijärjestön kevätkokousta varten laadittu kirjallinen tilintarkastuskertomus viimeistään kaksi viikkoa ennen piirijärjestön kevätkokousta.

Tilintarkastajilla on oikeus suorittaa vuositilintarkastuksen ohella piirijärjestön hallinnon, kirjanpidon ja kassan valvontatarkastus, milloin he katsovat sen aiheelliseksi.

19 §

Puoluehallituksen valtuuttamina neuvojina ja ohjaajina piirijärjestöjen järjestötyötä ja toimistonhoitoa koskevissa käytännön kysymyksissä avustavilla toimitsijoilla on oikeus tehtävänsä puitteissa perehtyä piiritoimiston hoitoon ja asiakirjoihin. Tällaisilla toimitsijoilla on oikeus antaa ohjeensa myös suullisesti piirijärjestön ja piirihallituksen kokouksessa.

20 §

Piirijärjestön sääntöjen muuttamisesta voidaan päättää piirijärjestön varsinaisessa kokouksessa, jos sitä koskeva esitys on tehty näiden sääntöjen 13 §:ssä määrättyssä järjestyksessä ja päätöstä kannattaa vähintään 2/3 äänestyksessä annettua äänistä.

Ennen kuin sääntöjen muutos voidaan merkitä yhdistysrekisteriin, on puoluehallituksen hyväksyttävä muutetut säännöt.

21 §

Piirijärjestö ei voi purkautua, jos kolme sen jäsenjärjestöä piirijärjestön kokouksessa sitä vastustaa.

Jos piirijärjestö purkautuu tai lakkautetaan, on sen varat luovutettava Suomen Sosialidemokraattinen Puolue - Finlands Socialdemokratiska Parti r.p:lle.

22 §

Niissä asioissa, joista näissä säännöissä ei ole määräyksiä, noudatetaan soveltuvin osin puolueen sääntöjä ja yhdistyslakia.

TILINTARKASTUSKERTOMUKSET VUOSILTA 1993-1995

Tilintarkastuskertomus

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p:n varsinaisen puoluekokouksen 1993 valitsemina tilintarkastajina olemme tänään loppuun suorittaneet puolueen vuoden 1993 hallinnon, talouden ja kirjanpidon tarkastuksen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa. Sosialidemokraattisten Naisten eriytetty kirjanpito tarkastettiin osana puolueen kirjanpitoa.

Tarkastuksemme perusteella esitämme seuraavaa:

Tilivuoden aikana on valvontatarkastusta suorittanut puolue toimikunnan valitsemana Tilintarkastusrengas Oy ja tarkastustyön on tehnyt tilintarkastaja Lasse Lehti HTM, jonka tarkastuksistaan antamat tarkastuskertomukset ovat olleet käytettävissämme.

Tilien avaus perustuu edellisen tilivuoden tilinpäätökseen.

Kirjanpito on hyvän kirjanpitotavan mukaisesti järjestetty ja kirjaukset perustuvat oikein käsiteltyyn ja hyväksyttävään tositeaineistoon.

Tilinpäätös on kirjanpidosta oikein johdettu ja muutoin oikein ja hyvän kirjanpitotavan mukaisesti tehty antaen oikeat ja riittävät tiedot puolueen taloudesta. Taseen vara- ja velkaerät on siihen oikein merkitty. Tilinpäätös antaa oikeat tiedot puoluelain nojalla puolueen säännöissä määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen saatujen avustusten käytöstä.

Puolueen omistamat arvopaperit ovat kirjanpidon mukaiset ja tallella.

Vakuutukset ovat voimassa ja turvaavissa arvoissa.

Tarkastuksessa saamamme käsityksen mukaan puolueen hallintoa ja taloutta on hoidettu puolueen sääntöjen ja kokouspäätösten mukaan asiantuntemuksella.

Edellä esitettyyn viitaten puollamme

puolueen tilinpäätöksen vahvistamista

vastuuvapauden myöntämistä tili- ja vastuuvélvollisille tilivuodelta 1993 vuosituloksen käsittelyä taseessa esitetyllä tavalla.

Helsingissä maaliskuun 4. päivänä 1994

Lasse Lehti, HTM

Reijo Nuikki, HTM

Marja-Leena Lehtimäki

Tilintarkastuskertomus

Olemme tarkastaneet Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1994. Puoluehallituksen allekirjoittama tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Sosialidemokraattisten Naisten eriytetty kirjanpito tarkastettiin osana puolueen kirjanpitoa. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Tilivuoden aikana on valvontatarkastusta suorittanut puoluehallituksen valitsemana Tilintarkastusrengas Oy ja tarkastustyön on tehnyt tilintarkastaja Lasse Lehti, HTM, jonka tarkastuksistaan antamat tarkastuskertomukset ovat olleet käytettävissämme. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty puoluehallituksen jäsenten ja vastuuvetolisten toiminnan lain mukaisuutta puolue- ja yhdistyslain säännösten perusteella.

Tilinpäätös antaa oikeat tiedot puoluelain nojalla puolueen säännöissä määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen saatujen avustusten käytöstä.

Lausuntona esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot puolueen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää puoluehallituksen jäsenille ja muille vastuuvetollisille tarkastamaltamme tilivuodelta. Puoluehallituksen esitys 1 438 698,82 markan alijäämän siirtämisestä edellisten tilikausien yli/alijäämättilille on yhdistyslain mukainen.

Helsingissä helmikuun 16. päivänä 1995

Lasse Lehti
HTM

Reijo Nuikki
HTM

Marja-Leena Lehtimäki

Tilintarkastuskertomus

Olemme tarkastaneet Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1995. Puoluehallituksen allekirjoittama tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Sosialidemokraattisten Naisten eriytetty kirjanpito tarkastettiin osana puolueen kirjanpitoa. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Tilivuoden aikana on valvontatarkastusta suorittanut puoluehallituksen valitsemana Tilintarkastusrengas Oy ja tarkastustyön on tehnyt tilintarkastaja Lasse Lehti, HTM, jonka tarkastuksistaan antamat tarkastuskertomukset ovat olleet käytettävissämme. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty puoluehallituksen jäsenten ja vastuuvetolisten toiminnan lain mukaisuutta puolue- ja yhdistyslain säännösten perusteella.

Tilinpäätös antaa oikeat tiedot puoluelain nojalla puolueen säännöissä määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen saatujen avustusten käytöstä.

Lausuntona esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaian sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot puolueen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää puoluehallituksen jäsenille ja muille vastuuvetolistille tarkastamaltamme tilivuodelta. Puoluehallituksen esitys 130.573,02 markan alijäämän siirtämisestä edellisten tilikausien yli/alijäämätilille on yhdistyslain mukainen.

Helsingissä helmikuun 20. päivänä 1996

Lasse Lehti
HTM

Reijo Nuikki
HTM

Marja-Leena Lehtimäki

Kannanotto kansainvälisestä tilanteesta

Sosialidemokraattinen liike on sekä aatteellisen historiansa että nykypäivän yhteistyörakenteidensa kautta kansainvälinen liike. Toimimalla laajan ja tehokkaan kansainvälisen yhteistyön kautta SDP:n on mahdollista saada suuriakin yhteiskunnallisia tavoitteita toteutetuksi käytännön politiikan kautta.

Sosialistisen Internationaalin toiminta on selvässä murroskohdassa. Järjestön rakenteiden uudistaminen ja voimavarojen lisääminen ovat lähitulevaisuuden suuri haaste. SI:n on valmistauduttava vastaanottamaan uusia sosialidemokraattisia jäsenpuolueita niin Afrikasta, Aasiasta kuin Keski- ja Itä-Euroopastakin. Maailmanlaajuinen sosialidemokraattinen liike kokee pyrkimyksen globaalin vision luomiseen entistä ajankohtaisemmaksi. SDP tulee toimimaan uudistustyössä aktiivisesti niiden perinteiden pohjalta, jotka puolueelle ovat muodostuneet jo usean vuosikymmenen aikana SI:n toiminnasta.

Eurooppalaisessa yhteistyössä SDP:n tärkein ja tehokkain kanava on Euroopan Sosialidemokraattinen puolue ESP. Euroopan rakenteiden sekä politiikan sisältöjen muutos asettaa myös ESP:n toiminnalle jatkuvan kehittämisen haasteen. SDP toimii niin, että myös pohjoismainen ja suomalainen kokemus kansalaisyhteiskunnan rakentamisesta saadaan hyödynnettyä eurooppalaisella tasolla.

Eurooppalaisessa yhteistyössä SDP:n Euroopan parlamentin valtuuskunta on osoittanut tehokkuutensa ja poliittisen painoarvonsa, jonka varaan myös tulevaa toimintaa on hyvä rakentaa. Tärkeä elementti SDP:n panoksessa Keski- ja Itä-Euroopan uusien sosialidemokraattisten liikkeiden tukemisessa on myös tulevaisuudessa Euroopan demokratia- ja solidaarisuusfoorumilla, jonka jäsen SDP on ollut jo useamman vuoden.

Pohjoismaisessa yhteistyössä SDP:llä on kiinteä ja tehokas yhteistyöjärjestö SAMAK, jossa mukana ovat myös ammatilliset keskusjärjestöt. SAMAKin työ on osoittautunut muuttuneessa tilanteessa entistä tärkeämmäksi ja mahdollisuuksia tarjoavaksi. Erityinen painopiste tulee sijoittaa Baltian maiden kehityksen seurantaan ja Euroopan unionin piirissä tapahtuvan puolueitten välisen yhteistyön koordinointiin pohjoismaisella tasolla.

Viime vuosien aikana maailmanlaajuisesti on ollut käynnissä voimakas murros. Kehityksen suunta on pääosin ollut myönteinen. Suursodan uhka on ratkaisevasti vähentynyt. Myönteisestä kehityksestä huolimatta on syntynyt myös uusia epävakautta aiheuttavia tekijöitä. Myöskään maailmanlaajusten ympäristöongelmien ehkäisyssä ei ole edistytty. On yhä suurempi tarve erilaiselle yhteistyölle, joka vahvistaa koko järjestelmän vakautta. Yhdistyneiden Kansakuntien ja

muiden maailmanlaajuisten järjestöjen työ kaikilla toimintansa lohkoilla on tullut entistä tärkeämmäksi. YK:n jäsenmailta edellytetään selvää sitoutumista maailmanjärjestön toiminnan tehostamiseen ja talouden kohentamiseen.

Kansainvälistyvissä maailmassa yhteistyö ja kontaktit eivät rakennu pelkästään hallitusten ja keskushallinnon viranomaisten välille. Demokraattinen turvallisuus rakentuu yhä suuremmassa määrin yksilöiden, erilaisten kansalaisjärjestöjen, ammattiyhdistysliikkeen, yritysmaailman ja alueellisten yksiköiden varaan. Kansalaisyhteiskuntaa kehittämällä yhteisiä näköaloja ja tavoitteita kyetään entistä paremmin sekä tehokkaammin toteuttamaan ja näin lisäämään kansalaisturvallisuutta. On erityisen tärkeää, että tällä arkipäivän työllä luodaan myönteistä yhteistyösuhteiden verkostoa, joka omalta osaltaan on ehkäisemässä ristiriitoja ja kriisien puhkeamista avoimiksi konflikteiksi.

Ihmisoikeuksien merkitys kansainvälisessä suhteissa on korostunut. Valtioita tulee arvioida sen mukaan, miten ne turvaavat asukkaidensa perusoikeudet ja -vapaudet. Yhdistyneiden Kansakuntien puitteissa pidetyissä konferensseissa on vahvistettu kaikkien ihmisoikeuksien yleismaailmallisuus, jakamattomuus ja keskinäinen riippuvuus. Maailmanlaajuisella tasolla erityistä huomiota on kiinnitettävä naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksiin. Tärkeällä sijalla ihmisoikeuksien kunnioittamisen puolesta tehtävässä työssä ovat myös työntekijöiden oikeudet ja lapsityövoiman kieltö.

Suomelle toisen maailmansodan jälkeinen kehitys on merkinnyt yhtäältä jatkuvuutta toisaalta muutosta. Suomi on koko murroksen ajan säilyttänyt ystävälliset suhteensa kaikkiin naapureihinsa ja samalla vahvistanut omaa asemaansa erityisesti niillä päätöksenteon osa-alueilla, jotka merkitsevät meille eniten. Sopeutummalla jatkuvaan muutokseen Suomi on parhaiten kyennyt harjoittamaan vakauksen tähtäävää politiikkaa.

Eurooppa on tällä hetkellä poliittisesti varsin yhtenäinen alue, mutta sen jakaa valtioiden taloudelliseen ja sosiaaliseen kehittyneisyyteen liittyvä rajalinja. Tämän rajalinjan juuret ovat kylmän sodan asetelmissa. Tulevaisuudessa se saattaa olla luomassa tyytymättömyyttä ja ristiriitoja kansakuntien välille. Syinä epävakaudelle ja epävarmuudelle ovat usein myös etnisiin syihin liittyvät alueelliset kiistat, jotka kääntyvät väkivaltaisiksi konflikteiksi kuten Balkanin kehitys on osoittanut. Eurooppaa jakavaa rajalinjaa on käytännön politiikan kautta madallettava.

Uuteen muuttuneeseen turvallisuuspoliittiseen tilanteeseen tulee vastata myös käsitteiden muutoksella. Demokraattinen turvallisuus rakentuu yhä suuremmassa määrin poliittisten ja sotilaallisten tekijöiden lisäksi myös demokratian vahvistamisen, ihmisoikeuksien kunnioittamisen, taloudellisen kehityksen sekä ympäristöyhteistyön varaan. Erityisesti tätä taustaa vasten on tärkeää, että Suomi osallis-

tuu entisen Jugoslavian alueen sodan jälkeiseen siviiliyhteiskuntien jälleenrakentamiseen.

Suomen uiko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteena on vakauden ja turvallisuuden luominen Eurooppaan. Tavoitteen toteuttamiseksi työskennellään sekä kahdenvälisesti että kansainvälisten järjestöjen kautta. Euroopan unionin jäsenyys on Suomen näkökulmasta tärkein vakautta luova tekijä. Euroopan unionin jäsenyys on vahvistanut Suomen asemaa kansainvälisesti ja luonut luontevan ja tehokkaan vaikutuskanavan. Samalla Suomelle on jäsenyyden kautta tullut entistä suurempi vastuu koko Euroopan turvallisuudesta. Tämä edellyttää kaikilta kansalaispiireiltä entistä suurempaa aktiivisuutta Euroopan unionin suurten kehityshankkeiden kuten hallitusten välisen konferenssin yhteydessä.

* * *

Suhde itäiseen rajanaapuriin on kautta historian ollut Suomelle tärkeä. Tämän suhteen toimivuuden merkitys Suomen turvallisuudelle ja hyvinvoinnille on ilmeinen. Suomen asema porttina itään on viime vuosina kasvanut. Euroopan unionin jäsenyys on lisännyt Suomen houkuttelevuutta kannattavan liiketoiminnan keskuksena sekä idästä että lännestä katsottuna. Tämän vahvuuden kehittäminen on entistä tärkeämpää myös tulevaisuudessa. Tänä Venäjän ja Suomen suhteiden voi jo todeta rakentuvan yhä enemmän käytännön yhteistyön rakentamisen ja siitä saatavien yhteisten etujen varaan.

Entistä merkittävämpänä tekijänä Suomen ja Venäjän välisiin suhteisiin on tullut mukaan lähialueyhteistyö. Sen tärkeimpänä tavoitteena on luoda aluetasolle edellytyksiä taloudellisten ja poliittisten uudistusten toteuttamiselle. Suomelle on tärkeää nopeasti laatia oma kansallinen strategia tulevan kaupallisen yhteistyön painopisteistä ja muodoista Venäjän kanssa.

Venäjän yhteiskunnallisen uudistuskehityksen tukeminen on Euroopan unionin ja koko läntisen maailman tärkeimpiä intressejä ja toimintalohtoja. Venäjää ei pidä eristää eurooppalaisesta yhteistyöstä, vaan sen kiinnittymistä eurooppalaiseen rakenteisiin on edesautettava. Tämän tavoitteen toteuttaminen toimii pitkällä aikavälillä koko Euroopan eduksi. Tällä tavoin myös edistetään ihmisoikeuksien kunnioittamisen, demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden juurtumista syvemälle Venäjän yhteiskuntaan.

* * *

Viron, Latvian ja Liettuan itsenäistymisen jälkeen Suomi on yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa pyrkinyt vahvistamaan niiden asemaa kansainvälisessä yhteisössä. Baltian maiden kehitys ennen kaikkea taloudellisessa mielessä on ollut rohkaisevaa. Euroopan unionin tulee tukea taloudellista ja sosiaalista kehitystä näissä yhteisön kanssa assosiaatio-sopimukset tehneissä maissa.

Itämerestä on tullut yksi Suomen ulkopolitiikan tärkeimmistä painopistealueista. Itämerestä tulee tehdä vakauden vertauskuva ja taloudellisten ja sosiaalisten yhteistyösuhteiden myönteinen verkosto. Visbyn kokous antoi vuonna 1992 perustetulle Itämerineuvostolle koko Itämeriohjelman koordinoititehtävän. Tästä tehtävästä suoriutuminen edellyttää koko neuvoston toimivallan ja voimavarojen vahvistamista.

Itämerineuvoston suurin vahvuus on kokoonpanossa. Se yhdistää hyvin erilaisiin yhteistyörakenteisiin kuuluvia maita konkreettisen yhteistyön ääreen. Euroopan unionin toimintaan tulee luoda myös pohjoinen painopiste. On perusteltua harkita Itämeren ja Barentsin alueen kehittämishanketta yhdeksi Suomen EU-puheenjohtajakauden painopistealueeksi.

Pohjoismainen yhteistyö hakee uudelleen muotojaan. Suomen toimiessa vuonna 1996 pohjoismaisen yhteistyön puheenjohtajana pyritään toimintaa rakentamaan uuden työnjaon mukaan. Rakenne on jaoteltu perinteiseen pohjoismaisen yhteistyöhön, Eurooppa-asioihin ja lähialueisiin. Pohjoismaisessa yhteistyössä Suomen on luontevinta keskittyä lähialueyhteistyön koordinointiin. Alueellisilla yhteistyöorganisaatiolla on tärkeä merkitys luottamusta lisäävinä ja vakautta luovina tekijöinä. Itämeren valtioiden neuvosto, Barentsin euroarktisen neuvosto sekä heinäkuussa 1996 perustettava Arktinen neuvosto luovat uuden käyttökelpoisen yhteistyörakenteen mallin koko pohjoista Eurooppaa silmällä pitäen.

* * *

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön, ETYJ:n vahvuus perustuu sen katavaan jäsenpohjaan, suurvaltain tasavertaiseen osallistumiseen, yhteisiin normeihin ja periaatteisiin sekä laajaan turvallisuuskäsitykseen. Kriisien ennaltaehkäisemisessä ETYJ:n toimintaa tulee entisestään vahvistaa. Ajankohtaisia haasteita ovat Bosnian tilanteen normalisoiminen ja Daytonin rauhansopimuksen mukaisten toimintamallien luominen sekä jännityksen lieventäminen Vuoristo-Karabahin ja Tshetshenian konfliktialueilla.

Euroopan neuvoston päätehtävä on vahvistaa demokratiaan perustuvaa turvallisuutta jäsenvaltioissaan. Vain demokraattisesti johdetuissa yhteiskunnissa, joissa oikeusvaltion periaatteet ovat voimassa ja ihmisoikeuksia kunnioitetaan voi toteuttaa myös vakaa taloudellinen kasvu ja hyvinvoinnin tasainen jakautuminen. Tätä kautta myös erilaisten ristiriitojen rauhanomainen ratkaisu toimintamallina vahvistuu. Suomen on Euroopan neuvostossa jatkossakin toimittava sen puolesta, että erityisesti uusien jäsenvaltioiden lainsäädännöt ja oikeuskäytännöt saadaan paremmin vastaamaan näihin tavoitteisiin.

Euroopan unionissa on käynnissä voimakas prosessi jolla halutaan vahvistaa unionin uiko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Suomen kannalta on hyödyllistä ja toivottavaa, että EU:n mahdollisuudet konfliktien hallinnassa ja rauhanturvatehtä-

vissä kasvavat. Tässä työssä tulee kehittää Länsi-Euroopan unioni WEU:n mahdollisuuksia toimia Euroopan unionin päätöksenteon toteuttajana.

Maastrichtin sopimuksessa mainittu EU:n yhteinen puolustus ei ole näköpiirissä. Sotilaallisen turvallisuuden kannalta Naton rooli on edelleen Euroopassa keskeinen ja sillä on huomattava vaikutus vakauden säilymiseen myös Pohjois-Euroopassa. Naton laajenemissuunnitelmat ovat hallinneet keskustelua Euroopan tulevasta turvallisuusarkkitehtuurista. Suomen tulee arvioida prosessia erityisesti Pohjois-Euroopan turvallisuuden ja vakauden kautta.

Kaikki turvallisuuspoliittiset muutokset tulee toteuttaa niin, että ne ovat lisäämässä vakautta ja toteuttavat yhteistä turvallisuutta. Jokaisella valtiolla on oikeus itse valita oma turvallisuuspoliittinen linjansa. Suomen turvallisuuspoliittisena valintana on pysyminen sotilaallisten liittoutumien ulkopuolella tukeutuen itsenäiseen puolustukseen sekä toimiminen yhteistyöhön nojautuvien turvallisuusratkaisujen puolesta. Tällä tavoin toimien Suomi voi näissä olosuhteissa parhaiten omalta osaltaan lisätä vakautta Pohjois-Euroopassa.

Suomen suhde Pohjois-Atlantin liittoon Natoon on perustunut osallistumiseen Naton rauhankumppanuusohjelmaan (Partnership for Peace, PFP). PFP-sopimusten kautta myös liittoutumaan kuulumattomat valtiot voivat osallistua kriisinhallinnan ja rauhanturva yhteistyöhön. Sopimusten päätarkoituksena on lisätä edellytyksiä, joita tarvitaan rauhanturvan ja humanitaaristen valmiuksien kehittämiseksi.

Aseidenriisunta on eri muodoissaan edelleen tärkeä osa kansainvälistä yhteistyötä. Vuosi sitten päätettiin, että ydinaseiden leviämisen ehkäisemiseksi tehty ydinsulkusopimus tulee pysyväksi. Ydinasevaltojen tulee tuntea vastuunsa ja jatkaa ydinaseistuksensa vähentämistä sekä pidättyä ydinkokeiden tekemisestä, kunnes ydinkokeiden täysikieltosopimus tulee voimaan.

Euroopan tavanomaista asevoimaa rajoittavaa TAE-sopimusta tarkastellaan parhaillaan. On tärkeää että sopimus säilyy voimassa ja täyttää alkuperäisen tarkoituksensa. Maamiinojen käytön uusista rajoituksista on päästy sopimukseen. Pitkän aikavälin tavoitteena on maamiinojen täysikielto, johon tulee saada maailmanlaajuinen sitoutuminen. Aseidenriisuntaa tulee tukea myös asekaupan rajoituksilla ja vähentämisellä. Aseita ei tule viedä valtioihin, joiden hallitukset syylistyvät vakaviin ja järjestelmällisiin ihmisoikeusloukkauksiin.

* * *

Euroopassa yhteisiksi hyväksyttyjen demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen perustuvien arvojen on ohjattava eurooppalaisten valtioiden suhteita muuhun maailmaan. Euroopan on osallistuttava globaalien, köyhyys-

destä, ihmisoikeusloukkauksista ja ympäristön pilaantumisesta johtuvien ongelmien ratkaisuun pitäen niin teollisuusmaita kuin kehitysmaita tasaveroisina keskustelu- ja yhteistyökumppaneina.

Maailmanlaajuiset ongelmat ovat ratkaistavissa. Tärkeä edellytys tälle on demokratian vahvistuminen kaikkialla maailmassa, mikä antaa ihmisille mahdollisuuden osallistua omista lähtökohdistaan ongelmien selvittämiseen. Elinolojen kohentamisessa ja ihmisten osallistumismahdollisuuksien parantamisessa sekä pitkäaikaisten konfliktien ratkaisussa on saavutettu tuloksia. Aasian nopea taloudellinen kehitys, Lähi-Idän rauhanprosessi, Keski-Amerikan sisäisten konfliktien tyyntyminen ja Etelä-Afrikan demokratisoituminen ovat rohkaisevia esimerkkejä.

Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat maailman suurin kehitysavun antaja; osallistuvat humanitaarisen hädän lievittämiseen tai paikallisten kehityssponsorien tukemiseen lähes kaikissa maailman kehitysmaissa. Unionin kehitysyhteistyön laatua on parannettava ja apua on suunnattava entistä enemmän köyhimmille maille. Suomen on osallistuttava tämän työn kehittämiseen aktiivisesti. Euroopan unioni avaa uusia yhteyksiä ja mahdollisuuksia Suomelle ja suomalaisille kansalaisjärjestöille ja yrityksille.

* * *

Suomen tulee tehostaa omaa kahdenvälistä ja monenkeskistä kehitysyhteistyötään. Kysymys on sekä kehitysmaiden auttamisesta että vuorovaikutuksesta kehitysmaiden ja niiden asukkaiden kanssa. Suomen tulee lisätä poliittisia yhteyksiään kehitysmaiden kanssa. Tämän kaltaisessa työssä kansalaisjärjestöjen panos on entistä tärkeämpää. Kansainvälisen solidaarisuussäätiön useat hankkeet ja aktiivinen kansalaisyhteys suomalaisiin lahjoittajiin ovat hyvä esimerkki toimivasta ja aidosta halusta olla vaikuttamassa maailmanlaajusten epäkohtien poistamiseksi.

Suomen kehitysyhteistyön määrällinen taso on romahtanut 1990-luvun aikana. Samaan aikaan monet kehitysmaiden ongelmat ovat kärjistyneet. Suomen kehitysyhteistyön perustavoitteet - laajamittaisen köyhyyden vähentäminen, ympäristöuhkien torjuminen sekä tasa-arvon, kansanvallan ja ihmisoikeuksien kehittäminen ovat edelleen ajankohtaisia. Avun käytännön toteuttamisessa ja varojen suuntaamisessa on sen sijaan paljon kehittämistä. Määrärahojen vähenemisen lisäksi avun rakenne on muuttunut ja kaupallis-teollisen kehitysyhteistyön osuus on noussut suhteettoman suureksi.

Hallituksen toimeksiannosta valmistuneessa kehitysyhteistyöselvityksessä esitetään lukuisia parannuksia nykyiseen kehitysyhteistyöhön. Selvityksen keskeiset suositukset mm. opetus- ja terveysalojen korostamisessa tulevassa kehitysyhteistyössä on sisällytettävä myös valmisteilla olevaan periaatepäätökseen.

Pakolaisten ja paluumuuttajien maahanmuutto on moninkertaistanut ulkomaa-laisten määrän Suomessa 1990-luvulla. Maahanmuuttajien määrän lisääntyminen ja kansainvälistyminen on tapahtunut Suomessa taloudellisen laman ja suuryöttömyyden oloissa. Tämä on vaikuttanut syrjinnän ja rasismien kärjistymiseen ja johtanut vastakkainasetteluun.

Syrjinnälle ja muukalaisvihalle ei voi olla sijaa hyvinvointiyhteiskunnassa. Rasismia on vastustettava sen kaikissa ilmenemismuodoissa. Rasistisiin ilmiöihin ja käyttäytymiseen on tiukasti puututtava. Suvaitsevaisuutta voidaan Suomessa lisätä parantamalla muiden kulttuurien tuntemusta ja tukemalla humanin maailmankatsomuksen kehittymistä.

Suomesta voi tulla monikulttuurinen ja entistä avoimempi yhteiskunta, jossa kansainvälisyys ymmärretään rikkautena ja maahanmuuttajat voimavarana. Suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan on turvattava avoimet ja tasaveroiset mahdollisuudet työmarkkinoilla, sosiaaliturvassa ja yhteisten palvelujen käyttämisessä kaikille maassa asuville.

Liite 19

Kannanotto Eurooppa-politiikasta

Suomen jäsenyys Euroopan unionissa on vastannut tärkeimpiä SDP:n asettamia tavoitteita. Suomen kansainvälinen asema on vakaa ja olemme voineet osallistua täysivaltaisesti Euroopan tulevaisuutta muokkaavaan päätöksentekoon. Uusien jäsenmaiden liittyminen Euroopan unioniin on parantanut unionin mahdollisuuksia toteuttaa tärkeintä tehtäväänsä, rauhan vahvistamista Euroopassa.

Sosialidemokraattien tavoitteet taloudelliselle yhdentymiselle ja rajojen madaltamiselle lähtevät rauhaa vahvistavan kansainvälisen yhteistyön tiivistämisestä. Yhteistyötä tarvitaan yksittäisten kansallisvaltioiden menettämän talouspoliittisen vallan takaisinsaamiseksi, valtioiden välisen verokilpailun estämiseksi, työllisyyttä parantavien vero- ja työmarkkinaratkaisujen toteuttamiseksi, kansainvälisten rahamarkkinoiden vakauttamiseksi ja ympäristönsuojelun edistämiseksi.

Markkinayhdentyminen ilman kansanvaltaisen yhteistyön lisäämistä kasvattaa pääoman valtaa ja vahvistaa kehityksen uusliberalistisia piirteitä. Euroopan unionissa tarvitaan vahvaa poliittista tahtoa torjumaan korkea työttömyys ja tuloerojen kasvu ja vahvistamaan näin kansalaisten luottamusta valtiota ja muita poliittisia instituutioita kohtaan. Tämän mukaisesti SDP haluaa Euroopan parlamentin vaaleissa vahvistaa eurooppalaista sosialidemokratiaa.

Suomen tulee EU:n jäsenmaiden hallitusten välisessä konferenssissa (HVK) painottaa unionin toiminnan avoimuuden huomattavaa lisäämistä ja päätöksentekomenettelyjen selkeyttämistä. Peruskirjojen tarkistamisessa on pyrittävä demokra-

tian ja unionin toimintakyvyn vahvistamiseen. Unionin toimivaltaa ei tarvitse laajentaa uusiin asioihin, jotka toissijaisuusperiaatteen mukaan tulevat paremmin hoidetuiksi jäsenmaissa. Sen sijaan on vahvistettava unionin kykyä toimia tehokkaasti, avoimesti ja demokraattisesti Euroopan työllisyyttä, hyvää ympäristöä ja turvallisuutta koskeissa haasteissa, joihin vastaamiseen jäsenmaiden mahdollisuudet ovat yksin toimien riittämättömät.

Valtioiden yhteistoimintaan perustuvan Euroopan unionin on oltava kansojen ja kansalaisten oma yhteisö. Alueiden Euroopassa voivat eri alueet hoitaa yhteisiä asioitaan ja kansainvälistä yhteistyötään myös kansallisvaltioista riippumatta. Kuntien ystävyyskaupunkisuhteisiin saadaan EU-jäsenyyden myötä uusia vivahteita ja enemmän käytännön sisältöä yhteistyöhankkeiden kautta. Edellämainitut kehityskulut tuovat kansainvälistymisen aikaisempaa paremmin kansalaisten ulottuville.

Euroopan unionissa harjoitettavalle yhteistyölle asetetut odotukset ympäristö-, kuluttaja-, tasa-arvo- ja sosiaalipolitiikassa ovat jääneet monilta osin täyttymättä ja näissä kysymyksissä parempaa yhteistyötä ja korkeampaa vähimmäistasoa haluava jäsenmaiden enemmistö on joutunut tyytymään vähemmän tehokkaiseen toimintaan. Näillä sektoreilla samoin kuin ympäristö- ja pääomaverotuksessa noudatettavaa vähimmäistasoa määritettäessä tulisikin lisätä päätöksentekoa määräenemmistöllä.

Työmarkkinat ovat sisämarkkinoiden myötä yhteiset ja näin ollen myös unionin tasolla tarvitaan työelämän perus- eli vähimmäisnormistoa. Sen luomisessa on työmarkkinaosapuolten aktiivinen mukanolo välttämätöntä. Tällöin avaa ns. sosiaalidialogi tähänastista enemmän mahdollisuuksia palkansaaja- ja työnantaja-järjestöjen välisiin, lainsäädäntöä täydentäviin sopimuksiin.

SDP tukee yleisen syrjintäkiellon sisällyttämistä unionin perussopimuksiin sekä unionin liittymistä Euroopan ihmisoikeussopimukseen, jonka kautta kansalaisilla on käytettävissä tehokas ihmisoikeuksien suojajärjestelmä. Liikkumisvapautta koskevia ja muita säädöksiä kehitettäessä ei saa syrjiä niitä unionin alueella asuvia maahanmuuttajia, joilla ei ole unionin jäsenmaan kansalaisuutta.

Euroopan talous- ja rahaliiton (EMU) toteuttaminen on jäsenvaltioille sekä poliittisesti että taloudellisesti merkittävä haaste. Samalla, kun EMU voi tukea talouden vakauttaja kasvun voimistumista, tuo se mukanaan myös uusia haasteita työllisyydelle, tasapainoiselle aluekehitykselle ja suhdannepolitiikalle. SDP kannattaa EMU-suunnitelman kehittämistä työllisyyden paremmaksi huomioonottamiseksi ja talous- ja rahaliiton toteuttamiseen liittyvien yhteiskunnallisten riskien vähentämiseksi. Euroopan unioni ei voi suuntautua yksipuolisesti vain rahanarvon vakauteen vaan sen on saatava todelliset mahdollisuudet ja välineet harjoittaa samanaikaisesti kasvua ja työllisyyttä tukevaa talouspolitiikkaa.

Suomen talouspolitiikan vakauden ja toimintamahdollisuuksien turvaamiseksi on tärkeää, että Suomi pystyy täyttämään talous- ja rahaliittoon osallistumisen edellytykset EMU:n kolmannen vaiheen käynnistyessä. Kannanotto Suomen EMU-jäsenyyteen on ajankohtainen, kun esitykset talous- ja rahaliiton toteuttamisen edellytyksistä, tarkasta aikataulusta ja siihen osallistuvien ja ulkopuolelle jäävien EU-maiden suhteista ovat olemassa.

Euroopan unionin tehtävää rauhanrakenteiden vahvistamisessa tukee parhaiten sosiaaliseen ja taloudelliseen oikeudenmukaisuuteen ja rajojen madaltamiseen tähtäävä politiikka. SDP tukee Euroopan unionin laajentumista uusilla jäsenmailla, mukaan lukien Malta, Kypros ja Itä- ja Keski-Euroopan maat. Maanosan vakaan kehityksen kannalta on välttämätöntä kuroa umpeen Eurooppaa halkovaa elintasokuilua. Laajentumisen menestyksellistä toteuttamista tulee tukea ryhtymällä uudistamaan EU:n maatalouspolitiikkaa ja rakennerahastojen toimintaa. Baltian maiden on päästävä alusta lähtien mukaan Itä- ja Keski-Euroopan maiden EU-jäsenyyden toteuttamisesta käytäviin neuvotteluihin.

Suomi on liittynyt Euroopan unioniin sotilaallisesti liittoutumattomana maana, jolla on itsenäinen puolustus. Suomen ratkaisu palvelee parhaiten Euroopan vakautta. Tältä pohjalta Suomen on oltava mukana Euroopan unionin uiko- ja turvallisuuspolitiikan kehittämisessä siten, että unionin mahdollisuudet ja kyky osallistua eurooppalaisten rauhanrakenteiden vahvistamiseen, konfliktien ennaltaehkäisyyn ja rauhanturvaamiseen paranevat.

Euroopan unionin ulkosuhteiden hoidon johdonmukaisuutta ja yhteistä toimintaa on parannettava, jotta unioni kykenee toteuttamaan periaatteessa hyviä tavoitteita myös käytännössä. Keskustelun painottuminen sotilaallisiin ratkaisukeinoihin hämärtää unionin mahdollisuuksia edistää kestäväällä tavalla turvallisuutta. Pitkällä tähtäimellä tärkeintä on se, millä tavoin unioni voi osallistua kansanvallan ja oikeusvaltion periaatteiden ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen edistämiseen.

Ihmisoikeuksien loukkaukset ja vähemmistöjen syrjiminen ovat taustalla useimmissa valtioiden sisäisissä konflikteissa ja niillä horjutetaan turvallisuutta maailmassa laajemminkin. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on asetettu ehdoksi moniin EU:n kolmansien maiden kanssa solmimiin sopimuksiin. Unionin on kuitenkin parannettava ihmisoikeuspolitiikkansa johdonmukaisuutta soveltamalla periaatteita yhteistyössään kaikkien maiden kanssa eikä valikoiden niitä kauppapoliittisten tai muiden intressiensä mukaan.

Suomen tulee olla aloitteellinen unionin politiikan ristiriitaisuuksien poistamiseksi myös kehitysyhteistyön ja unionin maatalous- ja kalastuspolitiikan sekä kauppapolitiikan välillä. Unionin maatalouspolitiikkaa on uudistettava yhtä lailla kehitysmaatuottajien syrjinnän kuin EU:n kuluttajiin ja veronmaksajiin kohdistuvan rasituksen vähentämiseksi. Kehitysyhteistyölle ja unionin lähialueyhteistyölle asetetut tavoitteet köyhyyden vähentämiseksi ja poliittisen vakauden parantamiseksi on huomioitava nykyistä paremmin unionin muussa politiikassa.

Euroopan unionin on edistettävä eurooppalaisten monenkeskisten turvallisuus- ja yhteistyöjärjestelyjen yhteensovittamista. Unionilla, Euroopan neuvostolla, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestöllä (ETYJ) sekä Länsi-Euroopan unionilla (WEU) ja NATolla on toisiaan täydentävät tehtävänsä.

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön piirissä tehdyt yleiseurooppalaiset poliittiset sitoumukset ja ETYJ:n vähemmistövaltuutetun toiminta voivat tukea Euroopan neuvoston kehittyneen oikeudellisen järjestelmän laajentamista menestyksellisesti uusiin EN:n jäsenmaihiin. Tällä hetkellä voi perustellusti epäillä Euroopan neuvoston kaikkien jäsenmaiden kykyä noudattaa kansanvaltaisuuteen, ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja kiistojen rauhanomaiseen ratkaisuun liittyviä sitoumuksia. Euroopan unionin ei ole syytä ottaa Euroopan neuvoston kanssa päällekkäisiä tehtäviä.

NATOn puitteissa harjoitettava euro-atlanttinen yhteistyö on nykyisellään koko Euroopan vakauttaja turvallisuutta palveleva tekijä eikä sitä tule pyrkiä korvaamaan EU:n puolustusolottuvuudella. Euroopan unionin roolin vahvistaminen konfliktinhallinnassa ja rauhanturvaamistehtävissä voitaisiin toteuttaa vahvistamalla EU:n ja Länsi-Euroopan unionin yhteyttä. WEU:n kehittämisessä tulisi keskittyä kriisinhallinnan ja rauhanturvaamisen tehtäviin.

Edellä mainittujen monenkeskisten järjestelyjen kautta avautuu hyödyllinen, myös Venäjälle ja Atlantin ylitse avautuva yhteistyösuhteiden verkko, jota on syytä tiivistää samalla kun Euroopan unioni kehittää sisäistä yhteistyötään. Kylmän sodan päätyttyä ovat Euroopan unionin ja Venäjän suhteiden kehittämisessä avautuneet mahdollisuudet yhteistyötä ja hyvää naapurisopua vahvistaviin ratkaisuihin, joilla voidaan täydentää sitä menestystä, jolla Ranskan ja Saksan suhteet järjestettiin toisen maailmansodan jälkeisessä Euroopassa.

Monikansallisella Euroopan parlamentilla on tärkeä roolinsa Euroopan unionin kehittämisessä ja demokraattisen osallistumisen ja valvonnan lisäämisessä unionin toiminnassa. Suomalaisten parlamenttiedustajien toiminta on edistänyt myönteisellä tavalla suomalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa EU-asioihin. Kysymyksissä, joissa unionilla on toimivaltaa, on perusteltua edelleen lisätä Euroopan parlamentin vaikutusmahdollisuuksia.

Suomen eduskunnan aktiivinen osallistuminen EU-asoiden käsittelyyn ja hallitusten väliseen konferenssiin valmistautuminen on osaltaan vahvistamassa Euroopan unionin päätöksenteon avoimuutta ja demokraattista valvontaa, joka edellyttää kansallisten parlamenttien vaikutus- ja valvontamahdollisuuksien lisäämistä kaikissa EU-maissa. Suomen tulee edelleen parantaa aloitteellisuuttaan EU-politiikassa ja hakea tavoitteilleen tukea mahdollisimman laajalta joukolta muita jäsenmaita.

Sisäpoliittinen kannanotto

Lähtökohdat

Vapaus, tasa-arvo ja solidaarisuus ovat sosialidemokratian aatteellinen lähtökohda ja arvoperusta.

Näiden ihanteiden mukaiset uudistukset ovat vähitellen mullistaneet erityisesti länsieurooppalaiset yhteiskunnat sen jälkeen kun sosialidemokraattinen liike järjestäytyi ja on saanut kannatusta vapaissa vaaleissa. Uudistustyön tavoitteet ovat saaneet eri aikoina kannatusta sosialidemokratian ja työväenliikkeen lisäksi muissakin kansalaispiireissä.

Sosialidemokratian panos oli erittäin keskeinen, kun läntisessä Euroopassa torjuttiin kommunismin nousuja osoitettiin välttämättömäksi yhdistää ihmisten ja kansojen vapaaseen itsemääräämiseen myös tasa-arvoisen hyvinvoinnin rakentaminen.

Pitkän taloudellisen kasvun ajanjakson taittuminen ja samanaikaiset poliittiset murrokset ovat viimeisten parinkymmenen vuoden aikana tehneet tilaa uusille oikeistohenkisille, taantumuksellisille ajatuksille ja kokeiluille.

Tasa-arvon ja hyvinvoinnin samanaikainen eteenpäin vieminen on edelleenkin sosialidemokratialle toiminnan pääsisältö. Sosialidemokratialle on vierasta "lopullisten" mallien asettaminen käytännön uudistustyössä.

Sosialidemokratian perustavoitteiden toteuttaminen edellyttää solidaarisuusajattelun, yhteisvastuun vahvistamista. Aito yhteisvastuu nojaa inhimilliseen auhteeseen ja haluun ottaa osaa kanssaihminen iloon ja myös taakan kantamiseen. Yhteisvastuu edellyttää aktiivista ja vahvaa yhteiskuntaa. Kansalainen tarvitsee suojaa myös markkinatalouden lyhytnäköisiä vaikutuksia vastaan.

Taloudellisen kehityksen muutostekijät, luonnon ja ympäristön arvojen huomio on ottaminen sekä kansalaisten omatoimisuuden kunnioittaminen ovat keskeisiä perusteita, kun arvioidaan pohjoismaisen mallin ajanmukaisuutta. Sen taloudelliset edellytykset ja tehokkuus ovat jo monin osin olleet uudelleenarvioitava.

Hyvinvointiyhteiskunnan perustana ovat julkisen vallan vastuulla toteutetut yhteiset palvelut. Niiden kattavuudesta, laadusta ja tehokkuudesta on huolehdittava. Ne on asetettava etusijalle tulonsiirtojen kasvattamiseen nähden. Uudistuspolitiikan menestymisen ehto on, että se sopeutetaan taloudellisten mahdollisuuksi-

en mukaiseksi. Tehokkuus, kannustavuus, palveluhakuisuus ja kansalaisten osallisuus ovat käyttökelpoisia arviointiperusteita myös julkiselle vallalle ja yhteisten palvelujen tuottamiselle.

Eurooppalainen sosialidemokratia on myös yhteisenä puolueena kansalaisten vaikutuskanava ja mielipiteen muodostaja. Kansainvälinen vuorovaikutus ja ylikansallinen päätöksenteko on yhä olennaisempaa vietäessä eteenpäin hyvinvointia, tasa-arvoa ja yhteisvastuuta.

Edellä mainitut lähtökohdat ja ongelmanasettelut ovat esillä silloin, kun arvioidaan sosialidemokratian perussanomaa ja uudistetaan sitä ajan vaatimusten mukaisesti.

SDP kutsuu jäseniään, kannattajiaan, kaikkia tasa-arvosta ja hyvinvoinnista kiinnostuneita mukaan uudistamaan puolueemme periaateohjelmaa.

Politiikan päälinja

Joukkotyöttömyys uhkaa sosiaalista ja taloudellista tasa-arvoa ja turvallisuutta. Se voi saattaa uhanalaiseksi myös suomalaisen yhteiskunnan eheyden ja vakauden.

Täystyöllisyys, kaikkien työkykyisten ihmisten oikeus ja mahdollisuus hankkia toimeentulo ja sosiaalinen turvallisuus oman työn avulla on sosialidemokratian tavoitteena ja talouspolitiikan perustana. Sen mukainen yhteiskuntapolitiikka kohtaa myös vastustusta. Esiintyy pyrkimyksiä heikentää työehtosopimustoimintaa. Halutaan syyllistää työttömiä siitä, että he ovat menettäneet työnsä.

Työttömyyden vähentämiseksi talouspolitiikan on johdettava taloudelliseen kasvuun, yrittämisen ja työtilaisuuksien lisääntymiseen. Sen vuoksi kysynnän tulee kasvaa ripeästi. Suomi ja Eurooppa tarvitsevat osaamiseen ja luovuuteen perustuvaa kasvua. Taloudellisen kasvun voimistaminen Euroopassa edellyttää poliittista tahtoa, sitä että kasvupolitiikka asetetaan niin Euroopan unionin kuin jäsenmaiden hallitusten keskeiseksi tavoitteeksi.

On vietävä eteenpäin sopimuksiin nojautuen joustavien työaikaamutojen toteutusta ja työnjakamista työtilaisuuksien lisäämiseksi. Lyhyemmän työajan tavoittelu on edelleen kannatettavaa, vaikka se ei yksin poista työttömyysongelmaa. Työttömyyttä kuitenkin voidaan helpottaa monipuolisilla työaikaamudoilla ja jakamalla työnteon mahdollisuuksia erilaisin, mutta toisiaan tukevin solidaarisin työaikajärjestelyin. Työajan lyhentämiseen tähdäten on otettava huomioon myös ihmisten jaksaminen sekä itsensä kehittämisen ja virkistäytymisen tarpeet.

Euroopan talous- ja rahaliiton toteuttaminen lisää kasvupolitiikan mahdollisuuksia poistaessaan valuuttakurssispekulaatioista ja niihin liittyvästä korkovaihtelusta aiheutuvan epävarmuuden. Se tuo myös uusia tehtäviä työllisyyden, tasa-

painoisen aluekehityksen ja suhdannepolitiikan hoitamiselle. Talous- ja rahaliitto ei voi suuntautua yksipuolisesti vain rahanarvon vakauteen, vaan Euroopan unionin on saatava todelliset mahdollisuudet ja välineet harjoittaa samanaikaisesti kasvua ja työllisyyttä tukevaa talouspolitiikkaa.

* * *

Pitkäjänteisellä tulo- ja työehtosopimuspolitiikalla voidaan parhaiten huolehtia siitä, että inflaatio pysyy alhaisena, kilpailukyky hyvänä ja että kasvavien vientimarkkinoiden tarjoamat tuotantomahdollisuudet kyetään käyttämään hyödyksi.

Rahapolitiikan tulee tukea kasvua suuntautumalla alhaisen reaalikoron saavuttamiseen. Alhainen reaalikorko edistää investointeja ja on välttämätön, kun tavoitellaan oikeudenmukaista tulonjakoa.

Julkisen talouden tulee tukea kysynnän kasvua. Julkisella vallalla on velvollisuus ja sillä on oltava myös mahdollisuudet taata koulutuksen, terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen tasa-arvoinen saatavuus sekä tutkimuksen ja kulttuurin kukoistus. Yhteiskunnan perusrakenteiden, kuten rautateiden, teiden, postin, tietoliikennepalvelujen ylläpidon turvaaminen on niin ikään julkisen vallan tehtävä. Myös työttömyysongelman ratkaisu vaatii kuntienkin yhä lisääntyvää osallistumista työllistämistoimiin.

Tällä hetkellä finanssipolitiikka ei kykene valtiontalouden suuren alijäämän vuoksi täyttämään sille kuuluvia kasvun tukemisen tehtäviä. Vain vahvan valtiontalouden turvin julkinen valta voi kantaa vastuunsa aktiivisesta, työllisyyttä tukevasta finanssipolitiikasta. Siksi valtiontalouden kohtuullinen tasapaino on palautettava määrätietoisella ja pitkäjänteisellä talous- ja budjettipolitiikalla. Tähän työhön on nykyinen hallitus päättäväisesti ryhtynyt.

Markkinat eivät luo kasvua ja lisää työllisyyttä. Markkinoiden ylikorostaminen johtaa lyhytaikaisten, spekulatiivisten investointien suosimiseen ja tulevaisuuden merkityksen vähättelyyn.

Talouspolitiikan on edistettävä yrittäjyyttä ja paikallista aloitteellisuutta.

Taloudellinen kasvu ja pitkävaikutteiset investoinnit edellyttävät myös julkisen vallan aktiivista teollisuus-, elinkeino- ja energiapolitiikkaa. Julkisen vallan toimin voidaan luoda se usko tulevaisuuteen, joka on ylläpitänyt kasvua sodanjälkeisenä aikana. Ilman tätä perusluottamusta pitkäaikaisia investointeja ei tapahdu.

Kasvun työllisyysvaikutuksia on lisättävä muun muassa poistamalla palveluelinkeinojen kehittymisen tiellä olevia esteitä. Arvonlisäverojärjestelmä on uudistettava palveluelinkeinoja edistäväksi. Tämä edellyttää Euroopan unionissa tehtäviä ratkaisuja.

Suomen palkkaverotus on kansainvälisesti vertailtaessa kireää. Työhön kohdistuvan verotuksen keventämistä on jatkettava. Verotuksen on hillittävä nykyistä enemmän ympäristön kuormittamista. Tässä on edettävä myös Euroopan unionin tekemillä päätöksillä ja kansainvälisten sopimusten nojalla.

* * *

Kansalaisturvaan kuuluvat yhteiset palvelut, vanhuuden, vanhemmuuden, sairauden, työkyvyttömyyden ja työttömyyden varalle järjestetty ansiosidonnainen turva; työelämään osallistumisesta riippumatta saatavilla oleva vähimmäisturva sekä tarveharkintainen, mm. asumiseen myönnettävä lisäturva. Keskeiset ansiosidonnaiset, työntekoon kannustavat sosiaalietuudet on rakennettu työmarkkinajärjestöjen ponnistuksin ja tulopoliittisin sopimuksin. Ilman tätä järjestelmää talouden kriisi olisi ollut vielä vaikeampi ja sen sosiaaliset seuraukset kohtalokkaita.

Sosiaaliturva on ylläpitänyt kysyntää ja turvannut kotitalouksille mahdollisuuden tehdä tulevaisuuttaan koskevia päätöksiä. Suomalainen sosiaaliturvajärjestelmä pääosin tukee, toisin kuin monissa muissa maissa, talouselämässä tapahtuvia muutoksia ja työmarkkinoiden liikkuvuutta.

Ansiosidonnaisen sosiaaliturvan kehittämistä muuttuvissa olosuhteissa on jatkettava yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Erityisesti on huolehdittava siitä, että sosiaalivakuutus ulotetaan kaikilta osiltaan kattamaan myös osa-aikaiset, lyhytaikaiset tai muuten epätyypilliset työsuhteet.

* * *

Työmarkkinoilla on kysymys ihmisten elämään keskeisesti vaikuttavasta perusasiasta, työstä ja työllistymisestä. Juuri siksi niillä tarvitaan sääntöjä ja menettelytapoja, jotka turvaavat työntekijän aseman ja määrittelevät osapuolten oikeudet ja velvoitteet. Työehtosopimusjärjestelmä turvaa parhaiten työmarkkinoiden tehokkaan ja tasapainoisen toiminnan ja edistää taloudellista kasvua muun muassa vähentämällä ristiriitoja ja inflaatio-odotuksia. Työttömyysturvajärjestelmään liittyvän koulutusvakuutuksen kehittämisellä voidaan parantaa ammatillista osaamista ja siten helpottaa työllistymistä ja työhön paluuta.

Poliittinen yhteistyö

Kansalaisten valinnat kunnallisissa, valtiollisissa ja Euroopan parlamentin vaaleissa sekä etu- ja kansalaisjärjestöissään ovat perusta yhteiskuntaelämälle ja poliittisten ryhmittymien yhteistyölle.

Sosiaalisen tasoituksen ja markkinatalouden yleinen hyväksyminen, ulkopoliittikan parlamentaarisen perustan vahvistuminen sekä monipuoluedemokratian eh-

doton hyväksyntä ovat poistaneet viimeisetkin esteet kaikkien merkittävien poliittisten ryhmittymien keskinäiseltä yhteistyöltä. Viime vuosina on lisätty enemmistöpäätösten tekemisen mahdollisuuksia niin kunnallisella kuin valtakunnallisellakin tasolla. Eräitä kuntia lukuun ottamatta poliittiset voimasuhteet ovat kuitenkin sellaisia, että useiden poliittisten ryhmien yhteistyö on välttämätöntä. On suotavaa, että päätöksenteossa pyritään sovitteluun. Kaikille on turvattava yhdenvertaiset oikeudet päätöksenteossa tarvittaviin tietoihin.

Kunnissa ja kansalaisjärjestöissä toimivien sosialidemokraattien on tehtävä yhteistyöratkaisut järjestödemokratiaa noudattaen ja tietoisena siitä, miten yhteistyöpolitiikan tavoitteet vastaavat sosialidemokratian periaatteellisia ja ko. yhteisössä omaksuttuja pyrkimyksiä.

Kansallisessa päätöksenteossa ja hallituspolitiikan perustana SDP korostaa parlamentarismaa ja parlamentaarisia menettelytapoja, joita on edistettävä vireillä olevassa valtiosääntöuudistuksessa. Presidentin ja muiden ylimpien valtioelinten valtaoikeuksien uudistusta koskevat mahdolliset päätökset on käsiteltävä nykyisessä eduskunnassa.

Hallitusyhteistyölle on ratkaisevaa kyky määritellä selkeästi hallituspolitiikan käytännön tavoitteet, kunkin puolueen vaaleissa saama kannatus sekä tahto ottaa huomioon rakentava yhteistyö työmarkkina- ja etujärjestöjen kanssa. SDP ei sulje pois hallitusyhteistyötä minkään eduskuntapuolueen kanssa.

Euroopan parlamentissa ja unionin poliittisessa yhteistyössä SDP toimii aktiivisena osana vahvaa sosialidemokraattista ryhmää ja Euroopan Sosialidemokraattista Puoluetta. Siten voidaan edistää myös Suomelle kansallisesti tärkeiden hankkeiden etenemistä. Samalla kannetaan vastuu siitä, että Euroopan unionin toiminnassa aloite on sosiaalisen vastuun, taloudellisen vakauden ja yhteisen turvallisuuden rakentajilla.

* * *

Vapauden, tasa-arvon ja yhteisvastuun toteutuminen riippuu tänään ja huomennakin kansalaisten aatteellisista valinnoista. Suomalainen sosialidemokratia on ylmä saavutuksistaan ja tietoinen nyt käsillä olevien tehtävien vaikeudesta. Tasa-arvon aate antaa suunnan tulevaisuudelle.

PUOLUEKOKOUKSEN SUORITTAMAT HENKILÖVALINNAT

PUOLUEHALLITUS

Puheenjohtaja

Paavo Lipponen

I varapuheenjohtaja

Antero Kekkonen

II varapuheenjohtaja

Liisa Jaakonsaari

Puoluesihteri

Kari Laitinen

Jäsenet

Antti Kalliomäki

Sanna Vallinen

Lasse Eskonen

Ulla-Maija Juurola

Seija Kirvesniemi

Juha Nummela

Reijo Laitinen

Säde Tahvanainen

Lauri Metsämäki

Jouni Backman

Osku Pajamäki

PUOLUEVALTUUSTO

Puheenjohtaja

Jukka Mikkola

I varapuheenjohtaja

Helena Rissanen

II varapuheenjohtaja

Hannu Myyryläinen

Jäsenet ja varajäsenet

HELSINKI

Varsinaiset:

Hänninen, Tuula

Kolanen, Risto

Paasilinna, Petra

Vermilä, Veikko

Varajäsenet:

Koikkalainen, Jarmo

Maja, Titta

Sarjanen, Reino

Lindroos, Maija

UUSIMAA

Varsinaiset:

Aho, Hanne, Sipoo
Kähärä, Juha, Vantaa
Mauriala, Vesa, Hyvinkää
Rahkonen, Susanna, Espoo
Tukiainen, Matti, Lohja
Vuorenmaa, Erkki, Vantaa
Taurovaara, Reino, Järvenpää

Varajäsenet:

Lackman, Taina, Karjalohja
Alava, Ilkka, Porvoo
Puurula, Arja-Liisa, Kerava
Pirttijärvi, Timo, Nurmijärvi
Sistonen, Markku, Espoo
Vuorio, Ritva, Vantaa
Lindberg, Arto, Tuusula

VARSINAIS-SUOMI

Varsinaiset:

Sedig, Mikko, Turku
Nieminen, Miila, Turku
Kivikoski, Matti, Salo
Savolainen Anja, Uusikaupunki
Leino Mia, Paimio

Varajäsenet:

Holmroos, Tom, Turku
Kauppila, Jorma, Naantali
Mäkinen, Pirjo, Lieto
Puikkonen, Asko, Kaarina
Paloheimo, Heikki, Turku

SATAKUNTA

Varsinaiset:

Wessman, Ilona, Pori
Laine, Eero, Rauma
Heino-Laikku, Mirva, Ulvila
Raita-aho, Voitto, Karvia
Tarkkanen, Seppo, Satakunta

Varajäsenet:

Jokinen, Alpo, Vammala
Nurmi, Veikko, Eura
Yli-Kauhahuoma-Nurmi, Päivi, Pori
Veijonaho, Soili, Eurajoki
Lehto, Jorma, Kankaanpää

ETELÄ-HÄME

Varsinaiset:

Hannula, Isto, Forssa
Ilmarinen, Kalevi, Janakkala
Lapiolahti, Arto, Riihimäki
Vikman, Tarja, Hämeenlinna

Varajäsenet:

Kakko, Sinikka, Lahti
Sillanmäki, Pekka, Nastola
Kanerva, Jouko, Jokioinen
Kollin, Aulis, Loppi

PIRKANMAA

Varsinaiset:

Jakara, Riitta, Orivesi
Rissanen, Helena, Pirkkala
Riipinen, Markku, Valkeakoski
Salminen, Seppo, Tampere
Salo, Matti, Parkano
Tervo, Anne, Tampere

Varajäsenet:

Nurmio, Kirsi, Tampere
Mankkinen, Leena, Ylöjärvi
Jehkonen, Antti, Tampere
Rahikkala, Markku, Nokia
Heinonen, Hilikka, Viiala
Luoranen, Jaana, Kangasala

KYMI

Varsinaiset:

Helminen, Harri, Anjalankoski
Karppinen, Titta, Joutseno
Kotola, Sirkka, Kotka
Myyryläinen, Hannu, Lappeenranta
Mäkelä, Taito, Hamina
Nyberg, Jukka, Kuusankoski
Pirkka, Marita, Imatra

Varajäsenet:

Koivula, Juha, Kouvola
Jaatinen, Jukka, Parikkala
Halttunen, Ritva, Kotka
Laine, Mirja, Lappeenranta
Haimila, Heikki, Savitaipale
Seppälä, Vaito, Valkeala
Häkkinen, Soili, Kotka

MIKKELI

Varsinaiset:

Rytkönen, Sirkka, Pieksämäki
Salminen, Olavi, Heinolan mlk
Jaatinen, Maija-Liisa, Mikkeli

Varajäsenet:

Kaksonen, Virpi, Punkaharju
Ruokoselkä, Liisa, Pieksämäen mlk
Pasanen, Virve, Savonlinna

KUOPIO

Varsinaiset:

Kuronen, Matti, Kuopio
Peiponen, Irma, Varkaus

Varajäsenet:

Riikonen, Tuula, Siilinjärvi
Pennanen, Eino, Iisalmi

POHJOIS-KARJALA

Varsinaiset:

Mononen, Markku, Kuorevaara
Paajanen, Sari, Joensuu
Vuorenpää, Seija, Lieksa
Bau, Pauli, Ilomantsi

Varajäsenet:

Sormunen, Marja, Tohmajärvi
Meriläinen, Pekka, Eno
Laitinen, Marko, Joensuu
Lihavainen, Raija, Joensuu

KESKI-SUOMI

Varsinaiset:

Kemppainen, Timo, Viitasaari
Kuisma, Tarja, Jämsä
Oksanen, Markku, Jyväskylän mlk
Pihlajasaari, Helena, Laukaa

Varajäsenet:

Rimmi, Sari, Jyväskylä
Jakonen, Raimo, Suolahti
Yksjärvi, Leena, Jyväskylän mlk
Rantamäki, Esko, Jämsänkoski

VAASA

Varsinaiset:

Kujala, Esko, Ylistaro
Kuusisto, Raija, Kauhajoki
Urpilainen, Kari, Kokkola

Varajäsenet:

Tyni, Seppo, Pietarsaari
Kumpula, Miapetra, Vaasa
Kujala, Eila, Halsua

OULU

Varsinaiset:

Pasanen, Matti, Kajaani
Kitinoja, Ritva, Oulu

Varajäsenet:

Kinnunen, Rauni, Haapajärvi
Kortetjärvi, Urpo, Taivalkoski

LAPPI

Varsinaiset:

Ojala, Esko J., Muonio
Päkkilä, Matti, Kemi

Varajäsenet:

Harju, Markku, Kemijärvi
Väisänen, Asta, Ylitornio

FSA-RTL

Varsinaiset:

Ahlfors, Monica, Pohja
Högback, Birgitta, Maalahti

Varajäsenet:

Björkstrand, Christer, Porvoo
SjöTund, Richard, Pietarsaari

TILINTARKASTAJAT JA VARATILINTARKASTAJAT

Lasse Lehti	HTM
Marja-Leena Lehtimäki	hallintopäällikkö
Reijo Nuikki	HTM
Seija Sihvonen	HTM
Martti Haapakoski	HTM

Liite 22

UUDET KUNNIAJÄSENET

Per-Erik Förars	Aarne Laurila
Thor Granfors	Katri Lindfors
Veikko Halonen	Allan Miettinen
Veikko Jylhä	Kalervo Neiglick
Sven-Erik Järvinen	Eila Pohjonen
Kalle Järvinen	Viljo Taivalkoski
Kalle Kauppinen	Elsa Tamminen
Pentti Ketola	Paavo Tiilikainen
Jenny Kivelä	Väinö Turunen
Atte Kyllönen	Väinö Vilponiemi

Kokouksen hyväksymät ponnet:

Säännöt

Liite 8a

Lisäksi puoluekokous päätti kehottaa puoluehallitusta valmistelemaan puoluevaltuustolle sääntömuutosesityksen, jonka mukaan presidenttiehdokkaan esivaalissa puolueen jäsenten lisäksi saavat äänestää sitä varten määräaikaan mennessä rekisteröityneet kansalaiset.

Liite 8b

Hyväksyessään puolueen uudet säännöt puoluekokous edellytti, että puoluevaltuusto muuttaa sääntöjen 18 §:ää siten, että se mahdollistaa avoimen esivaalin puolueen presidenttiehdokkaasta sekä jäsenvaalin puolueen EU-parlamenttiehdokkaista.

Liite 9

SDP:n on tarkistettava työhön ja työelämään liittyviä periaatteitaan ja toimintalinjojaan

Sosialidemokraattisen puolueen tulee kiinnittää huomiota sosialidemokraattisten opiskelijoiden ehdottomaan aktivoivaan perusturvauudistukseen, joka koostuu aktiivirahasta, aktiivisuunnitelmasta ja aktiivipalveluista. Aktiiviraha korvaisi nykyisistä tulonsiirroista työttömyysturvan peruspäivärahan, työmarkkinatuen, opintotuen ja toimeentulotuen.

Liite 10

Kannanotto järjestötoiminnasta

Valittu puoluehallitus velvoitettiin kehittämään puoluekokoustyöskentelyä yksityiskohtaisten kannanottojen sijaan linjakeskustelua ja strategisia kannanottoja painottavaksi.

Liite 13

Valtion toimintojen muuttaminen liikelaitos- tai yrityspohjaiseksi

Hallituksessa ministerit velvoitettiin tutkimaan vielä mahdollisuutta kehittää tietolaitosta yhtenäisenä budjettitalouden piiriin kuuluvana laitoksena ja varmistamaan henkilöstön työsuhteturvan ja aseman.

Liite 14

Sosiaali- ja terveystieteellinen kannanotto

Työmarkkinatukeen oikeuttavan koulutuksen tulee olla tarkoituksenmukaista, mielekästä ja suunniteltua sekä koskea kaikkia ikäluokkia.

Liite 15

Sosiaali- ja terveystieteellinen kannanotto

Puoluekokous edellytti, että SDP:n puoluehallitus ja eduskuntaryhmä toimivat siten, että mielisairaaloiden potilasmaksuja voidaan alentaa jo ensi vuoden alusta.

Liite 16

Kasvukuntien lapsille oikeus kohtuulliseen päivähöitoon ja peruskouluun, Peruspalvelut turvattava lapsille, SDP:n on turvattava alle kouluikäisten saamat palvelut ja opetus kuin myös alan opettajakoulutus

Tuloloukkutyöryhmän esityksen yhteisvaikutukset eivät saa heikentää pieni- ja keskituloisten taloudellista asemaa.

Liite 17

Vähäosaisten perusturva, Kansalaisille riittävästi ravintoa

Terveystieteellisessä valmistelussa on erityisesti kiinnitettävä huomiota lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen riittävyyteen ja saatavuuteen.

PUHEENVUOROJEN KÄYTTÄJÄT

Aallosvirta, Vesa	38, 214, 476
Aho, Hanne	390, 406
Aho, Ritva	356
Ahonen, Risto	63, 83, 199, 267
Alava, Ilkka	97
Alho, Arja	511
Almqvist, Fredrik	370, 398
Ansamaa, Seppo	290
Anttila, Sari	151, 158
Ayala, Luis	448
Backman, Jouni	26, 291, 302, 347, 348, 484
Björklund, Ilkka-Christian	221

Boren, Mikko	287, 479
Breilin, Reino	311, 332, 336
Burman, Pauli	157, 300
Dahlqvist, Bengt	47, 392
Donner, Christer	298, 398, 405
Eklöv, Gudrun	54
Eskonen, Lasse	436, 439, 445
Filatov, Tarja	482
Forne, Ingmar	71, 95, 137, 155, 183, 263, 279, 396
Forsten, Pentti	261
Fröberg, Robin	296
Gustafsson, Jukka	61, 215, 392
Haatainen, Tuula	32, 222, 370
Hacklin, Iris	200, 400
Hanski, Maili	346
Harsunen, Raimo	208
Hatakka, Erkki	110, 423
Hautamäki, Maria	477
Heinänen, Pia	82, 148, 158, 257
Helminen, Harri	92
Hentelä, Pirjo	215
Hentunen, Mika	37, 155, 234, 246, 301, 330, 402, 515
Hertzberg, Päivi	107
Holopainen, Jorma	101, 213, 238, 307
Horttanainen, Jari	243, 345
Hosia, Marjukka	174, 330
Huotari, Tellervo	388
Huovinen, Susanna	45, 282, 318, 325, 396, 416
Huusari, Raimo	443
Huuska, Veikko	133, 188
Hyvärinen, Markku	65, 228
Hyytiä, Kari	205, 218, 436, 477
Höök, Jorma	36, 205, 245, 259, 260
Ihalainen, Lauri	3
Ikonen, Seppo	404, 514
Ilkka, Kalevi	245
Jaakonsaari, Liisa	210-212, 273, 471, 512
Jakonen, Raimo	133
Jokela, Esko	280, 340
Juurola, Ulla	99, 272
Järvinen, Aarno	191, 213, 239, 244, 256, 281
Järvinen, Kimmo	69
Järvinen, Raimo	119, 310, 484
Järviö, Jarmo	200, 205, 439
Jääskeläinen, Markku J.	534
Kairamo, Aimo	29

Kaksonen, Virpi	432
Kalima, Kai	74
Kalliola, Pentti	55, 140
Kalliomäki, Antti	257
Kanerva, Jouko	359
Kannelmaa, Matti	420
Karvinen, Kaija	41, 431
Kaukovaara, Uolevi	70, 313, 394
Kauppinen, Marja-Leena	120, 328, 389, 417, 418, 426, 427
Kautto, Tarja	300, 321, 332, 369, 481
Keinänen, Osmo	50, 127, 128, 209, 212, 310, 320, 327, 349, 432, 433, 451, 484
Kekkonen, Antero	271, 273
Kiljunen, Kimmo	145, 317, 489
Kinnunen, Rauni	240, 262, 331, 342, 352
Kinnunen, Teuvo	81, 397
Kirvesniemi, Seija	272
Kiuru, Sakari	115, 171, 480
Koiso-Kanttila, Jouni	239, 330, 341, 411, 422
Koivula, Juha	135
Kokki, Hannu	144, 173, 195, 199, 359, 418, 524, 539
Kontio, Kauko	380
Koskinen, Johannes	105, 191, 312, 470-472
Koskinen, Veijo	200, 346, 486
Kotola, Sirkka	80, 330
Kuismin, Hannu	268
Kujala, Esko	117
Kumpula, Miapetra	153, 162, 341, 514
Kuusisto, Merja	141, 352, 363
Kylmänen, Hannu	42
Kähkönen, Lauri	125, 299, 481
Kähärä, Juha	189, 213, 238, 243, 255, 258, 431, 436, 444
Kähärä, Pirjo	248
Kähärä, Sirkka-Liisa	70, 419
Lackman, Taina	275, 279, 284, 287, 291, 350
Lahikainen, Erja	247
Lahti, Viveca	123
Laitinen, Kari	222, 226
Laurila, Irma	193, 289, 471, 479
Lehtimäki, Raija	231, 379
Lehtinen, Esa	73, 91, 93
Lehto, Elina	194, 196
Lehto, Risto	216
Lemettinen, Reijo	281, 299, 481
Liimainen, Markku	421
Lintuluoto, Seppo	393

Lipponen, Paavo	1, 5, 17, 84, 219, 227, 440, 449, 513, 516, 526, 542, 546
Loijas, Hannu	124, 170, 339, 423, 467
Luhtanen, Leena	57, 409
Luukkala, Paavo	158, 191
Luttinen, Tapio	182, 186, 194, 196, 244, 258, 259, 274, 283, 290, 302, 316, 331, 355, 387, 406, 410, 435
Luukkanen, Heikki	134, 320, 345
Maja, Titta	151, 206, 234, 411
Mauriala, Vesa	84, 157, 390, 407, 430, 436, 443
Mikkola, Jukka	318, 373
Mikkonen, Matti	178, 193
Moilanen, Marja-Leena	361
Mononen, Markku	186, 347, 358, 361, 367, 369, 385, 439, 489, 501, 507
Murto, Kaarina	232, 291
Myyryläinen, Hannu	382
Mäkelä, Jouni	187, 296
Mäkinen, Eero	275, 290
Mönkäre, Sinikka	320-322, 326, 329, 335, 336, 339, 363, 365, 370
Nenonen, Kari	126, 305, 308
Nieminen, Miila	163, 207, 282, 316, 317, 324, 394, 407, 412, 417
Nurmi, Tiina	44, 147, 447
Nyberg, Jukka	118
Näätsaari, Sinikka	367
Paasilinna, Petra	391, 403, 407, 514
Paasilinna, Reino	43, 84, 299, 305
Paasio, Pertti	373
Pajamäki, Osku	73, 108, 161, 175, 272, 511
Parkkinen, Tuula	338, 389, 417, 419, 427, 428, 438
Peiponen, Irma	53, 395, 402, 454, 459-461
Pennanen, Olavi	138, 210, 239, 307
Pennonen, Oiva	83, 176, 386, 416
Penttilä, Hannu	465, 468, 469, 475, 476, 478, 480, 484, 486-488, 494, 498, 501, 507-510, 514, 517, 520, 523, 524, 529, 537, 540
Pietilä, Miia	247, 316, 320, 384, 395, 412, 511
Piikivi, Leena	309, 413, 421
Piimies, Kari	233
Piirainen, Raimo	284
Pitkälä, Esa	34
Pokki, Simo	399
Puurula, Arja	393
Rahkonen, Susanna	31, 148, 165, 256, 276, 279, 284, 287
Rajala, Pertti	174, 217, 515
Rantamäki, Esko	129
Riepula, Esko	58, 142, 404, 410, 412
Rissanen, Helena	379

Roos, Timo	181
Ruokoselkä, Liisa	132
Ruotsalainen, Jorma	195
Ruotsalainen, Pekka	111
Rönni, Tero	290
Saari, Tarja	419
Saarinén, Arto	333
Sahi, Pentti	343, 488
Salmijärvi, Sirkka-Liisa	357
Salminen, Leena-Riitta	329, 335
Salminen, Seppo	230
Salminen, Vesa	76, 240, 309
Salo, Arja	291
Salo, Arvo	481
Salo, Eero	297, 305, 395
Salo, Pertti	486, 487
Sedig, Mikko	275
Seger, Ari	204, 217
Seppälä, Arto	171
Simpanen, Veikko	60, 301, 304
Sistonen, Markku	302, 415
Sjölund, Richard	77, 365, 371, 391
Sorsa, Leila	130
Stam, Arno	467
Suvanto, Johanna	154, 301, 359, 384, 396, 419, 515, 525
Sänkiahö, Risto	139, 156, 410
Tahvanainen, Sakari	136, 246, 306, 444
Tahvanainen, Säde	272
Taipale, Ilkka	122, 233, 368, 499, 506
Tallqvist, Inger	364
Tiainen-Anttila, Kaija	150, 399
Tiilikainen, Paavo	528
Timonen, Pertti	78
Tolonen, Pekka	363, 389
Tolvanen, Kirsti	388, 406, 410
Tuomioja, Erkki	170, 369, 467
Tuomisto, Tero	313, 415, 429
Tuononen, Virpi	403
Turunen, Seija	357, 360, 367, 369, 385, 500, 507
Tuupainen, Kauko	77, 102, 144
Törrönen, Eino	40
Uhlgrén, Liisa	103
Vainikka, Marja-Liisa	116, 148, 149, 241
Vallinen, Sanna	49, 272, 511
Vaniala, Markku	209
Vartiainen, Juhana	51, 82

Vatanen, Ensio	128, 149, 169, 391, 398, 445, 466, 510, 513
Vehviläinen, Sirkka-Liisa	79, 333
Veijola, Jorma	106
Veijonaho, Soili	268
Vierumäki, Heikki	182, 313, 317, 332
Viitamies, Janne	113
Vuolanne, Antti	48, 231
Vuorenpää, Seija	344, 489
Wallin, Harry	282, 285
Wessman, Ilona	263
Willberg, Kirsti	361